

Tanja Mikkola

Kirkontupa on ihmisten yhteyttä

Harjussa juhlitaan kirkontupien 40-vuotista toimintaa. Keittäjä Susanna Hiltunen paistoi pullia Pispalan tupalaisille.

➤ SIVU 3

Tampereen seurakuntien arkisto

Seurakunta juhlii vanhalla kaavalla

Aaro Eerola siunasi Messukylän perhekirkossa vuonna 1985. Seurakunta oli silloin jo 349-vuotias.

➤ SIVU 4

Jani Viininen

Musiikki täyttää joulun odotuksen

Mieskuoro Laulajat on järjestänyt Isänmaallisen juhlan vuodesta 1961.

➤ SIVUT 6-7

Jos Pispalan urut olisivat eläin...?

Martti Porthan, Taisto Leskinen ja muut urkurakentajat ovat puhkuneet ja puhaltaneet, viilanneet ja viritelleet, maallanneet ja naulanneet soitinta paikoilleen jo monta kuukautta. Ihan kohta päästään kokeilemaan, miltä uudet urut kuulostavat.

➤ SIVUT 8-9

Hannu Jukola

Tampere 23.11.2011

Muutos on lähellä

TAMPEREEN SEURAKUNTIEN rakennemuutos alkaa olla loppusuoralla. Todennäköisesti saamme tietää kirkkohallituksen päätöksen jo tämän vuoden puolella.

Kulunut vuosi on ollut kaikille, niin työntekijöille kuin luotamushenkilöillekin, rankkaa aikaa. Uusi kirkkovaltuusto joutui heti keskelle rakennemuutoksen valmistelua. Se on vaatinut jokaiselta, sekä ensimmäistä valtuustokauttaan aloitavilta että vanhoilta konkareilta, paljon paneutumista ja kotitöiden tekemistä.

Toisaalta seurakuntayhtymässä ei ole päästy sellaiseen yksimielisyyteen, joka on ollut tavoitteena. Tämän tunnusti myös tuomiokapituli esitellessään viimeistä neljä + -rakenneratkaisua 26. lokakuuta. Tämä malli lähetettiin myös kirkkohallitukseen, joka lopullisesti päättää asiasta.

Myös seurakuntien noin 600 työntekijää ovat pitkään odottaneet päätöstä. Meille on ilmoitettu, että irtisanomisia ei ole tulossa, mutta toimenkuvat muuttuvat, kun seurakuntia yhdistetään. Myös päälliköiden määrää on tarkoitus vähentää eläköitymisen myötä, erityisesti tukitoiminnoista.

Nyt kun muutos on näinkin lähellä, on selvää, että osa meistä kokee ahdistusta ja pelkoa tulevasta.

Ensi vuodesta ei ole tulossa helppo. Jokainen meistä joutuu muutoksen kohteeksi tavalla tai toisella. Tähän muutokseen tarvitaan koulutusta ja toinen toistensa tukea.

Muutokset eivät vaikuta valtaosaan seurakuntalaisista

Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja **Harri Palmu** julkaisi muutama viikko sitten tutkimuksen, jossa hän tutki seurakuntarakenteen muutoksia seurakuntalaisten elämään.

Tässä tutkimuksessa valtaosa seurakuntalaisista koki, etteivät rakennemuutokset vaikuttaneet mitenkään heidän hengellisen elämänsä toteutumiseen, jäsenyyteen, osallistumismahdollisuuksiin tai tunteeseen seurakunnan tuttuudesta.

Tutkimus tehtiin vuonna 2009 Kurikan, Jämsän ja Sastamalan seurakunnissa sekä Kouvolan seurakuntayhtymän jäsenten keskuudessa.

Harri Palmun tutkimuksen mukaan valtaosa seurakunnan jäsenistä piti seurakuntarajoja merkityksellisinä oman hengellisen elämän toteutumisen kannalta. On kuitenkin huomattava, että yli 55-vuotiaat, seurakunnan toimintaan paljon osallistuvat pitivät asuinpaikkakuntaan perustuvaa jäsenyyttä merkittävänä.

Tärkeintä seurakuntalaisille oli, että seurakunnan elämä ja palvelut ovat lähellä.

Näyttää siltä, että seurakuntalaiset ymmärtävät rakennemuutosten välttämättömyyden. Se saattaa viedä aikaa, mutta Tampereen kokoisessa seurakuntayhtymässä 15 lähikirkkoa voi tulla kotikirkkoiksi niillekin, jotka eivät ole kirkon ovea juuri avanneet.

Joulua odottaessa

TULEVA SUNNUNTAI on ensimmäinen adventti. *Hoosianna*-hymni kaikuu kirkoissa, alkaa juhla-aika.

Arjen ja juhlan vuorottelu on ihmisen hyvinvoinnille tärkeää. Teemme viisaasti, jos näiden viikkojen aikana järjestämme aikaa myös läheisillemme ja itsellemme.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Anna joululahja vähävaraiselle tamperelaiselle

Tee hyvä teko ja anna joululahja vähävaraiselle tamperelaiselle! Voit lahjoittaa esimerkiksi 10 euroa maksavan jouluaterian tai 5 euron kahvipaketin yhdelle ihmiselle. Vähävarainen lapsiperhe ilahtuu ruokakassista tai herkkukorista.

Lahjoja voi antaa Tampereen seurakuntien diakoniatyön Hyvin tekojen Verkkokaupan kautta: www.suurellasydamellakauppa.fi.

Tampereen seurakuntien ruokapankin toimintaa voi tukea lahjoituksella tilille: TSOP 573008–17241, viestikenttään merkintä RuokaNysse tai tunnusluku 3690 3211. Lahjoituspuhelin: p. 0600–95105 (5,05 euroa).

Myös Tampereen seurakun-

Hannu Jukola

Tarjoa joulukahvit vähävaraiselle tamperelaiselle!

tien päiväkeskus Musta Lammas ja avoin kahvila Silmukka ottavat vastaan lahjoituksia.

Kääri kahvipaketti tai sukat paperiin ja tuo lahjasi Lampaaseen. Voit lahjoittaa myös jouluruokaa ja leivonnaisia jouluviikolla Mustaan Lampaaseen. Musta Lammas on auki koko joulun yötä päivää jouluaatosta tapaninpäivään asti.

Harjun seurakunnan avoin kahvila Silmukka toivoo kävijöilleen pieniä joulupaketteja, joihin voi pakata hygieniatarvikkeita, kuten saippuaa, hammastahnaa ja deodoranttia. Myös miesten sukkia ja talvialusvaatteita voi lahjoittaa.

Katso aukioloajat ja osoitteet lehden tapahtumatiedoista.

Lukijapostia

Ei näy diakonissoja

On niin ratkikoomillista, kuinka nyt kehutaan, miten diakoniasa pidetään ihmisestä huolta. Oi-kein ärsyttää, kun kirkkoa keuhataan. Suurin osa ihmisistä jää kuitenkin hoitamatta. Olen asunut nyt kolme-neljä vuotta täällä Takahuhdin suunnalla, enkä ole nähnyt diakonissan varjoakaan.

Olen soittanut diakoniatöimistöön ja kysynyt, milloin tulette käymään. Minulle sanottiin vain, että tulla tänne toimistoon, mutta enhän minä sinne pääse.

En ole kaikkein huonoimmasa asemassa, mutta olen liikuntarajoitteinen eikä ole diakoniapalvelua. Täytin keväällä 84 vuotta. Kai

täällä kävisi jokin leipäautokin?

Eroaisin kirkosta, mutta mihin seurakuntaan minä sitten kuuluisin? Olen uskovaan ja haluan olla seurakuntayhteydessä.

Usko Hakala

Toivon illat

Kaksikymmentä on vuotta mennyt siitä ajasta, kun Eskon ja Kirstin evankeliumi-illat alkoi toimia.

Kiitos, Isä, että annoit nöyrät esirukoilijat, voimme purkaa ahdistukset, laulaa, kiittää, rukoilla.

Kiitos, Kirsti Kaivola, että olet lohduttaja kaikille!

Piiriin saavat tulla terveet, maentuneet, murheiset. Nostat armon kalliolle, kylvät toivon siemenet.

Lämpöinen on ilmapiiri. Sana meitä yhdistää.

Kirsti, sait lahjaks kauniin äänen, ja myös lahjaksi kitaran.

Millaisia muutoksia lapsen menetyks toi?

Teen pro gradu -tutkimusta Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa käytännöllisen teologian laitoksella. Aiheeni käsittelee lapsen menettämisen surun tuomia muutoksia. Jos lapsen menetyksestäsi on jo muutama vuosi, toivoisin, että kirjoitaisit tarinasi menetyksestäsi, sen tuomista muutoksista suhteessa itseesi, omaan persoonaasi, toisiin ihmisiin ja mahdollisesti myös Jumalaan.

Kirjoita vapaasti omasta menetyksestäsi, ajatuksistasi ja mahdollisista kasvun kokemuksistasi omaelämäkerrallisen kirjoitelman muodossa. Kerrothan myös, mil-

loin, miten ja minkä ikäisenä lapsesi kuoli sekä itsestäsi sukupuoli ja ikä.

Voit kirjoittaa kirjeen nimettömänä. Kaikkea saamaani aineistoa käsitellään luottamuksellisesti, ja sitä käytetään vain tutkimuskäyttöön. Aineisto säilytetään tutkijan hallussa. Kenenkään osallistuneen henkilöllisyys ei paljastu tutkimuksesta.

Mikäli haluat osallistua tutkimukseen muutoin kuin kirjoittamalla, haastattelu on mahdollinen. Ilmoita siinä tapauksessa osallistumisestasi alla olevaan sähköpostiosoitteeseen ja liitä mukaan yh-

teystietosi. Tutkimukseen liittyviä kysymyksiä voi lähettää alla olevaan sähköpostiin.

Lähetä kirjoitelmasi viimeistään vuoden 2011 loppuun mennessä sähköpostitse osoitteeseen: surututkimus@gmail.com

Tai kirjeitse osoitteeseen: Katri Grönroos / Käyt.teol.laitos, PL 33, 00014 Helsingin yliopisto

Kiitos avustasi jo etukäteen.

Katri Grönroos, teol.kand.
Raii Gothoni,
käyt.teol.prof.

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Kirkon tulee antaa kunnia myös niille jäsenilleen, jotka eivät jaksa raahata syntistä lihaansa kotisohvalta juuri minnekään, ei kirkkoon eikä ehkä edes hautausmaalle. Sohvaperunakristitty voi sytyttää kynttilänsä vaikka kotona läheisensä kuvan eteen. Sekin on hyvä tapa. Koskaan ei ole liian myöhäistä aloittaa hienoa perinnettä.

Päätoimittaja **Seppo Simola**
Kirkko ja kaupunki 2.11.

➤ Talous tukekoon elämää. Yhteisyys ja yksinkertaisuus olkoot elämän peruspiirteitä. Jumalan luoma maailma on runsas ja rikas. Siitä riittää kaikille hyvää elämää, kunhan jokainen saa kotipaikan ja ihmisarvon. Alkukristittyjen talou-

dellinen ja kulttuurinen tasa-arvo ei ole sen enempää utopia kuin Jeesuksen Vuorisaarnassa hahmottelema sosiaalietiikkakaan.

Teol. tri, pastori **Seppo Kjellberg**
blogissaan 5.11.
(”Oikeus ja kohtuus III”) www.kotimaa24.fi

➤ Vasta nyt rippikouluikäiset nuoret eivät enää tiedä, ovatko heidän esivanhempansa ampu-neet toisiaan punaisten vai valkoisten puolella. Tätä kannatti odottaa. Terveisiä vain sille muistaakseni Ruovedellä syntyneelle miehelle, joka varmuuden vuoksi osti oman hautapaikkansa rinnalta kaksi muuta. Hän ei halunnut missään tapauksessa vartoilla ylösnou-

semusta väärälle puolelle kuuluneen vieruskaverin seurassa.

Pastori **Arto Köykkä** blogissaan 7.11. (“Kannatti odottaa yli yhdeksänkymmentä vuotta”) www.seuris.net

➤ Me suomalaiset olemme syvällisiä, ajattelevia ihmisiä. Miten siis olemme voineet joutua tilanteeseen, jossa kaikki mitataan rahassa? Ihmisten hoitaminen on tietenkin kuluerä, mutta ihminen ei ole koskaan kuluerä. Ihmisten hoitaminen on aina tuottavaa. Siksihän me täällä elämme, että ihmisyhtymme saisi puhjeta kukkaan. Vuoden diakoniatyöntekijä **Maija-Liisa Halme** Sanansaattaja 1.11.

Harjun seurakunnan vanhustyönohjaaja Marja Kylä-Laaso kyselee kuulumisia Jaakko Lintuselta (vas.) ja Kauko Lahden-suulta. Molemmat miehet viihtyvät hyvin Pispalan kirkontuvassa.

Harjun kirkontuvan resepti toiminut jo 40 vuotta:

Tärkeintä on kohtaaminen

Kirkontupa on meille kävijöille tärkeä paikka, jossa voi tuntea yhteyttä muiden ihmisten kanssa. Tämä on meille yksineläjille valtavan suuri asia, jota ei välttämättä edes ymmärrä, jos ei ole itse kokenut yksinäisyyttä, miettii **Hillevi Ahlgren**, yksi Pispalan kirkontuvan vakikävijöistä.

Harjun seurakunnassa juhli-taan vanhustyötä ja kirkontupien 40-vuotista toimintaa ensimmäisenä adventtina.

Kirkontupatoiminta alkoi Pispalan kirkolla vuonna 1971, kun vanhusten päiväkoti alkoi kokoon-tua viitenä päivänä viikossa. Kävi-jöitä oli päivittäin jopa 50–60.

– Toiminnassa oli yhdessä te-kemisen henki ja paljon tehtiinkin asioita itse ja yhdessä. Sauna läm-pisi parina päivänä viikossa, koska Pispalan rinteillä oli paljon asun-toja ilman peseytymismahdollisuuksia, kertoo vanhustyönohjaaja **Marja Kylä-Laaso**, joka on teh-nyt vanhustyötä Harjun seurakun-nassa 38 vuotta.

1980-luvun alussa toiminta aloitettiin myös Tesoman kirkolla. Muutama vuosi myöhemmin van-husten päiväkoti saatiin myös Lie-lahteen ja Kalkkuun. Vuonna 1992 vanhusten päiväkoti -nimi muuttui kirkontuvaksi.

Nykyisin kirkontuvat kokoontu-vat neljä kertaa viikossa: maanan-taisin pidetään miestentupa Teso-malla ja kirkontuvat kokoontu-vat tiistaisin Tesomalla, torstaisin Kalkussa ja perjantaisin Pispalassa.

– Toiminnan alussa suurin osa kävijöistä oli jopa juuri eläkkeelle jääneitä, joille vanhusten päiväko-ti tarjosi vaihtelua päivään. Muita vanhuspalveluita oli tuolloin tar-jolla niukasti. Nykyään kirkontu-palaiset ovat selvästi iäkkäämpiä, usein yksin kotona asuvia vanhuk-sia, jotka hakevat elämäänsä sisäl-töä kirkontuvasta, kertoo Kylä-Laa-so, jonka lisäksi kirkontuvissa työs-kentelevät diakonian vanhustyön-

tekijä **Maija Lehtonen** ja emäntä **Minna Mäkelä**.

He kohtaavat viikoittain noin 90 vanhusta. Lisäksi tehdään koti-käyntejä vanhusten luo.

Yhdessäoloa ja jakamista

Kirkontupa on monille kävijöille viikon kohokohta, jossa saa nauttia yhdessäolosta, ohjelmatuokioista, hartaushetkestä ja hyvästä ruuas-ta. Ryhmässä on aina mahdollisuus jakaa omia tuntejaan muiden osal-listujien tai työntekijöiden kanssa.

Hillevi Ahlgren arvostaa toi-mintaa. Erityisen mieluisia hänel-le ovat retket, jotka eivät onnistuisi ilman kirkontuvan vapaaehtoisten työntekijöiden apua.

– Seurakunta ja vapaaehtois-työntekijät tekevät valtavan hienoa työtä vanhusten parissa. Olem-me päässeet esimerkiksi teatteriin. Rajalan leirikeskukseen meillä oli mukava retki yhdessä seurakunta-nuorten kanssa. Leivoimme yhdessä piparkakkuja ja musisoimme.

Jaakko Lintunen tulee kirkon-tupaan taksikuljetuksessa.

– Sen ansiosta tuleminen on helppoa kuin heinänteko! Jos kul-jetusta ei olisi, moni varmaan jät-täisi tulematta. Kirkontupa katkai-see viikon. Tänne on aina mukava tulla ja tavata tuttuja.

Vapaaehtoistyötä kirkontuvissa tekevät muun muassa **Matti Laine** sekä **Marja-Liisa** ja **Osmo Pajun-oja**. Kolmikko on perustanut musiikkiryhmän eli Epilä Trion, joka kiertää esiintymässä kirkontuvis-sa. Matti ja Marja-Liisa huolehti-vat laulusta Osmon säestäessä hai-tarilla.

Olohuone ja kahvila aloittavat toimintansa

Harjun seurakunnan vanhustyös-sä on luvassa uutta toimintaa en-si vuoden alussa. Tesoman olohuo-ne aloittaa toimintansa perjantaina 20. tammikuuta Tesoman kirkolla.

Salme Koskinen nautti Epilä Trion musiikkiesityksestä.

Samalla Pispalan kirkontupa siir-tyy Tesomalle.

Päivän ohjelmassa on muun muassa tuolijumppa, hartaus ja lounas. Kello 13–14 avataan olo-huone, jonne kaikki kirkolla kävi-jät voivat poiketa kahville.

– Tesoman olohuone tarjoaa kirkontupalaisille kokoontumis-paikan, jonne voi tulla koko päi-väksi tai vain joksikin aikaa. Ilta-päivän olohuoneessa kahvikuppo-sen ääressä voivat kohdata eri su-kupolvet. Harjussa on aina innosta-vaa aloittaa jotakin uutta, kun sekä työntekijät että vapaaehtoiset ovat heti asiassa mukana, iloitsee Mar-ja Kylä-Laaso, joka on suunnitellut uutta toimintaa yhdessä diakonis-sa **Arja Tikan** kanssa.

Ajatus sukupolvien ja eri-ikäis-ten ihmisten kohtaamisesta on in-nostanut myös Wanhan ajan kah-vilan perustamiseen. Kaikille avoin ja viihtyisäksi sisustettava kahvila kutsuu väkeä paikalle ensimmäisen kerran keskiviikkona 25. tammi-kuuta kello 12–14 Pispalan kirkol-le, osoitteeseen Pispalanvaltatie 16.

Kirsi Airikka

Aleksanterin kirkossa toisensa sai 54 paria

Tampereen kolmas Hääyö 11.11.2011 oli yleisömenestys. Viimeiset vihkimiset toimitet-tiin juuri ennen puoltayötä.

– Todella koskettava ja läm-min tilaisuus, kehuivat ensim-mäisessä vihkivuorossa alttaril-le astelleet **Mikko Mustranta** ja **Nina Kalliojärvi**.

Yön tunnelmiin pääsee osoit-teessa <http://viestinta.tampereenseurakunnat.fi/galleria/haayo111111>

Seuraavat yhteisöllisten yh-teishäiden tilaisuudet Tampe-reen seurakunnilla ovat 16. tou-kokuuta Finlaysonin kirkossa se-kä 12.12.2012.

Messukylän uusi hautausmaa jäi tälläkin kertaa ilman ristiä

Yhteinen kirkkoneuvosto keskusteli pitkään valtuutettu **Matti Heinivahon** aloitteesta ristin laittamisesta Messukylän uudelle hautausmaalle. Neuvos-to päättyi siihen, että tässä talou-dellisessa tilanteessa asia jätetään toistaiseksi ennalleen.

Messukylän hautausmaan laajennusosa valmistui vuonna 2006, ja sen taideteoksesta jär-jestettiin kutsukilpailu. Palkin-

tolautakunta valitsi toteutetta-vaksi kuvanveistäjä **Martti Ai-han** teoksen *Pietä*, jota ei kui-tenkaan tilattu. Heinivaho esitti noin vuosi sitten, että 8–10 met-riä korkea, hyvin valaistu risti oli-si sopiva muistomerkki hautaus-maalle.

Messukylän seurakuntaneu-vosto puoltaa ristin pystyttämistä, kiinteistö- ja puistolautakunta sekä kuvataidoitimikunta eivät.

Yhteisvastuu keräsi yksinäisille reilut 4,38 miljoonaa euroa

Suomalaiset lahjoittivat Yhteisvastuukeräykselle tänä vuon-na lähes 4,4 miljoonaa euroa. Va-roilla torjutaan nuorten yksinäisyyttä Suomessa ja Mosambikissa.

– Tulos osoittaa, että nuorten yksinäisyys ja syrjäytyminen koe-taan vakavaksi ongelmaksi, sanoo keräysjohtaja **Tapio Pajunen**.

Tampereella parhaan keräys-tuloksen per jäsen, 4,20 euroa,

kokosi Tammerfors svenska för-samling. Valtakunnallisesti tulos oli kymmenenneksi paras.

Euroilla mitaten Harjun seu-rakunta sijoittui 26 933 euron ke-räystuloksella valtakunnan tilas-tossa sijalle 16, mutta seurakun-talaista kohti kertyi 82 senttiä.

Koko Tampereella kerättiin Yhteisvastuulle nyt 106 553 eu-roa.

Herätys!

Miten kirkolle valitaan uudet päättäjät?

Kirkolliskokousvaaleissa ensi helmikuussa valitaan 96 edus-tajaa, joista 32 on pappeja ja 64 maallikoita. Ehdokasasette-lu päättyy 15. joulukuuta.

Kuka voi asettua ehdolle, Tampereen hiippakunnan tuomio-kapitulin tiedottaja Tuulia Matilainen?

– Maallikkoehdokkaaksi voi omassa hiippakunnassaan pyrkiä, jos kuuluu evankelis-luterilaiseen seurakuntaan, on konfirmoi-tu ja täyttänyt 18 vuotta. Pappisedustajaksi on vaalikelpoinen hiippakuntaan kuuluva pappi.

Ehdolle asetutaan valitsijayhdistyksen kautta. Maallikoiden valitsijayhdistyksessä on oltava perustajina vähintään kymme-n äänivaltaista henkilöä eli joko kirkkovaltuuston, seurakun-taneuvoston tai yhteisen kirkkovaltuuston maallikkojäsentä.

Kenellä on äänestys-oikeus?

– Äänivaltaisia maallikkoedustajien vaalissa ovat kirkkoval-tuuston tai seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston maallikkojäsenet – luottamushenkilöinä toimivat papit äänes-tävät ainoastaan pappisedustajien vaalissa. Pappisedustajien vaalissa ovat äänivaltaisia hiippakunnan papit.

Mitkä ovat tärkeimpiä kysymyksiä tulevalle nelivuotiskau-della?

– Kirkolliskokous on kirkon eduskunta: se käsittelee kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta koskevia asioita sekä kir-kon oppia ja työtä. Ensi kaudella yksi tärkeä kysymys on var-masti kirkon hallinnon uudistustyö, jonka nyt päättyvä kirkol-liskokous aloitti.

Missä ehdokkaiden ajamiin asioihin ja näkemyksiin voi tu-tustua?

– Jotkut valitsijayhdistykset ovat jo luoneet internetiin kotisi-vuja ja blogeja. Suurimmassa osassa hiippakuntia on jo kirkol-liskokousvaaleja varten oma Facebook -ryhmä, Tampereellakin. Tampereen hiippakunnan kirkolliskokousvaalit 2012 -sivul-la ehdokkaat ja valitsijayhdistykset voivat kertoa tavoitteistaan, linkittää kotisivujaan ja käydä keskustelua. Äänivaltaa käyttä-vien ja seurakuntalaisten kannattaa käydä siellä tutustumassa, kyselemässä ja kommentoimassa.

Eva Wäljas

Nekalan koululaiset saivat kurkkauksen kansainvälisyyteen

Nekalan alakoulun 2A-luokka saapui ihastelemaan maahanmuuttajajanaisten työpajan aikaansaannoksia Nekalan kirjastoon. Vierailua viivästytti vikahälytys, ja kaikkien oli purkaututtava saman tien koulun pihalle.

Onneksi samat käsityöryhmän naiset, jotka esittelivät näyttelyä kirjastossa, kävivät myöhemmin luokassa kertomassa oman maansa kouluista ja lasten oloista.

– Tunti oli erittäin mielenkiintoinen. Lapset kuuntelivat kiinnostuneina ja esittivät hyviä kysymyksiä, kuten ”Miksi tulit Suomeen?” ”Kaipaatko kotimaahasi?” ja ”Mitä pidät Suomesta?”, kertoo luokan opettaja **Tiina Tervo**.

– Sekä näyttely että vierailu olivat mielestäni mitä parhaita kansainvälisyyskasvatusta. Lapset saivat henkilökohtaisen kontaktin melkein toiselta puolelta maailmaa ja aivan erilaisesta kulttuurista tullesseen ihmiseen. Sellaista ei mitkään tarinat, kuvat tai videot voi korvata, Tervo arvioi.

Leluja ja mekkoja

Käsitöihin saapui tutustumaan myös **Leena Jalosen** vetämä esiopetusryhmä. Näyttelyä esittelivät Irakista kotoisin oleva, jo yhdeksän vuotta Suomessa viettänyt **Thaira Ismail**, Somaliasta kahdeksan vuotta sitten saapunut **Seynab Abdi Abdullah** ja Iranista kotoisin oleva, kolmisen vuotta sitten Suomeen tullut **Farzana Sebekru**.

Viinikan seurakunnan lähetys-sihtööri **Tiina Sarkapalo** valotti lähetystyöntekijän tekemisiä. Lapset tiesivät oikein, että nimikkolähetti **Marja ”Maikki” Ochiengin** sijotusmaa Kenia sijaitsee Itä-Afrikassa, ja ihmettelivät valokuvassa nä-

Asia Kettunen

Tiina Sarkapalo, Farzana Sebekru ja Thaira Ismail näyttävät Taika Turuselle ja muille Nekalan koulun 2A-laisille, mistä näyttelyä pystyttäneet naiset ovat alun perin kotoisin.

kyvää rautalanka-autoa.

Kirjastossa oli esillä pajalla valmistuneita leluja, nukkeja, kaste-mekkoja ja pöytäliinoja. Sulassa sovussa näyttäytyivät venäläiset, kiinalaiset, intialaiset, kurdit, arabialaiset ja somalialaiset työt – turkilaisen hartiahuivin kera.

– He, jotka osaavat jo ommella hyvin, tekevät viiden kuukauden aikana isompia käsitöitä; toisten kanssa harjoittelu aloitetaan aivan alusta, kertoi lapsia läpi näytetyn luotsannut työpajan ohjaaja **Outi Virtanen**.

Paja on mukana Kirkkopalveluiden koordinoimassa Yhdessä työhön -hankkeessa. Mukana olevat seurakunnat ja kristilliset järjestöt ovat löytäneet maahanmuuttajille jo kolmisensataa harjoittelupaikkaa, joista yli 70 Tampereella.

Esimerkiksi Rovaniemellä bangladeshilainen työllistetty teki

lehti- ja radiohaastatteluja toisista tulijoista, ja Helsingissä maahanmuuttaja hankki kohtalotoverilleen työpaikkoja. Tampereen osalta hanke päättyy vuodenvaihteessa, mutta sille haetaan jatkorahoitusta.

Nekalan pajalla syntyneitä tuotteita voi nyt ihailia Seurakuntien talon toisen kerroksen aulassa, jossa näyttely on pystyssä 14. joulukuuta saakka.

Käsitöitä on myynnissä lähetyskauppa Taskun lisäksi Seurakuntien talon joulumyyjäisissä 26.11. kello 11–14 ja Nekalan työpajan omissa myyjäisissä Näsin salissa 29.11. kello 9–16, työpajalla avoimissa omissa 2.12. kello 12–16, sekä Viinikan kirkon Joulutorilla 11.12. Kauneimpien joululaulujen jälkeen kello 19, jolloin kaupan on myös Veisun pajojen tuotteita.

Asta Kettunen

Mukana menossa

Pysyykö mies metsässä vai meneekö ojan puolelle?

Messukylän seurakunnan miehiä lähti lokakuun lopulla viikonlopuksi haastamaan itsensä Rajalan leirikeskuksen ja Seitsemisen maastoihin.

– Miehetän ovat omimillään maastossa ihmetellen luonnon moninaisuutta. Välillä pysähdytään yhdessä ja erikseen. Vältellään risuja, sudenkuoppia ja ojia, kuvailee retkeä järjestänyt Messukylän seurakunnan kappalainen **Touko Hakala**.

Rajalassa ulkoiltiin, sienestettiin ja poimittiin karpaloita. Oppaana toiminut **Seppo Javanainen** höysti viikonloppua tarinoiltaan. Ohjelmassa oli myös hiljentymistä, laulamista, rukoilua ja pysähtymistä Sanan ääressä.

Markku Kivistö on ollut mukana jo useilla Messukylän miesten syysretkeillä.

– Olin nuorena partiossa ja tykkään muutenkin liikkua metsässä. Välillä on hyvä irtautua ajasta mukavassa porukassa.

Kivistö puhuu mielellään hengellisistä asioista miesporukassa, sopivalla tavalla ja oikealla hetkellä.

– Äijäporukassa syntyy aika vaivattomasti keskinäinen luottamus. On varsin helppoa esimerkiksi illalla saunan jälkeen jakaa majapaikassa toisten kanssa ajatuksia, myös hengellisiä.

Mies pitää hyvänä myös sitä, että mitään tilitysvelvollisuutta ei ole.

– Kukin kertoo, tai on kertomatta, uskon- ja muista asioistaan täysin oman halunsa mukaan. Pakkoa ei ole.

Uusia tuulia tulossa?

Myös Tampereen miestyön koordinointi askarrutti retkeiläisiä.

– Seurakuntien yhteisin voimin voisimme mahdollisesti tehdä jotakin vieläkin näkyvämpää. Vaikkapa sellaista ruohonjuuritason työtä, jossa tarvitsisimme toinen toisemme tukea ja innostamista, Hakala miettii.

Uusia ajatuksia jalostavasta ideariihestäkin on ollut puhetta.

– Ehkä voisimme löytää miemäiselle seurakuntatyölle aivan uudenlaisen ulottuvuuden, Hakala toivoo.

Vesa Keinonen

Jukka Lehtinen/mäki

Helmer Keski-Luopa saa taukopaikalla pannukahvia Antti Hannulalta. Vieressä odottaa vuoroaan Olli Aumala.

Pitkä historia ja nykypäivä lyövät kättä Messukylässä

Messukylän seurakunta täyttää 375 vuotta. Sen kunniaksi ensimmäisen adventtisunnuntain 27. marraskuuta kello 10 jumalanpalvelus pidetään vanhan kirkkokäsikirjan kaavan ja messusävelmien, vanhan virsikirjan ja raamatunkäännöksen mukaan.

Laulettavana on vuoden 1938 virsikirja vuoden 1963 lisävihkoinen. Vanhan testamentin käännös on vuodelta 1933 ja Uuden testamentin vuodelta 1938. Lopuksi nautitaan partiolaisten tarjoilemat juhlakahvit ja lätyt kirkonmäellä.

– Vanhan kaavan jumalanpalvelusta on toivottu. Tämä on oikeas-

taan vain seurakunnan keskelä tulleiden toiveiden täyttämistä, juhlassa saarnaava kirkkoherra **Jari Nurmi** kertoo.

1600-luvun jumalanpalveluksen rakentaminen olisi liian ison ponnistus. Ajatuksissa on kuitenkin ollut saada aikaan juhlan tuntua.

– Kun vietimme vastaavalla tavalla vuonna 2009 Messukylän kirkon 130-vuotisjuhlaa, kirkko oli tupaten täynnä. 375-vuotisjuhla-jumalanpalvelukseen vanha kaava antaa oman sävynsä, Nurmi sanoo.

Liturgina on emeritus kappalainen **Aaro Erola**. Kirkkokuoro esiintyy johtajanaan kanttori **Pet-**

ri Karaksela ja **Matti Heinivaho** säestäjänään **Risto Hiltunen**.

Irti Pirkkalan kirkkopitäjästä

Messukylän alueella on ollut asutusta jo kivikaudella 8000–1500 ennen Kristusta. Se on osa muinaista suur-Pirkkalaa.

Maanviljelysasutus alueelle juurtui 600-luvulla. Seutu kuului sitten Pirkkalan kirkkopitäjään, joka on luultavasti perustettu 1200-luvulla. Messukylä lienee irtautunut omaksi kappeliseurakunnaksi viimeistään 1430-luvulla, jol-

loin rakennettiin myös puukirkko.

Messukylästä tuli itsenäinen seurakunta vuonna 1636. Teisko lienee samalla järjestetty Messukylän kappeliksi.

Vuonna 1779 Messukylän pitäjään perustettiin Tampereen kaupunki, joka kirkollisesti jäi Messukylän seurakuntaan. Tampere sai kaupunginsaarnaajan ja saarnahuoneen, sitten kirkon. Toisaalta se toimi itsenäisesti, toisaalta Messukylän kirkkoherran johtamana.

Vuoden 1865 kunnallisasetusella perustettiin Messukylän ja Teiskon kunnat. Teisko sai vuonna 1860 ja Tampere vuonna 1870 luvan erota omaksi kirkkoherrakunnakseen. Vuonna 1879 rakennettiin Messukylän uusi kirkko.

Tampereen ja Teiskon seurakunnat itsenäistyivät vuonna 1904. 20 vuotta myöhemmin Aitolahdesta tuli kunta ja seurakunta.

Messukylän kunta liitettiin Tampereeseen vuonna 1947, ja se liittyi seurakuntien yhteistalouteen seuraavana vuonna.

Seurakunnan nykypäivää: Kivikirkko soi kesällä 2010 Messukylän vanhassa kirkossa, jonka rakentaminen ajoittuu 1510–20 -luville.

Hannu Jokola

Aamulehti 1959

Lukiolainen Voitto Silfverhuth raaputti 1840-luvun maalikerrosta Messukylän vanhan kirkon koristeellisesta saarnatuolista kesällä 1959. Hän tuurasi konservaattorin varsinaista apulaista Antero Honkkilaa, jolla oli kuvauspäivänä muita askareita. Viime vuosina Silfverhuth on tutkinut myös Messukylän seurakunnan vaiheita tekeillä olevaa Tampereen seurakuntien historiaa varten.

Hiljentymistä ja hidastamista adventinaikaan

Ensimmäinen adventti aloittaa jouluun valmistavan paastonajan. Adventtipaastoa kutsutaan pieneksi paastoksi erotukseksi pääsiäistä edeltävästä suuresta paastosta. Nykyisin adventtiaikana paastaminen taitaa olla liki mahdotonta, vaikka pääsiäistä edeltävää paastoa noudattaa ainakin jollain lailla moni nykykristittykin.

Joulun juhliminen on laajentunut varsinaisista pyhäpäivistä koko joulukuun kestäväksi tunnelmoinniksi. Joulunapostellaan, lauletaan ja juhlitaan hyvissä ajoin ennen aattoa. Pyhinä vaivaa hiukan ontko olo – joulunajan huipennus saattaakin olla romahdus.

Adventti on saanut nimensä latinan sanoista adventus domini, mikä tarkoittaa Herran tulemistä. Voisimmeko adventin aikana jotenkin valmistautua vastaanottamaan joulua ja sen sanomaa?

On ymmärrettävää, että joulukuussa halutaan juhlia kaikkialla. Ollaanhan selvitty pimeästä syksystä ja vuosi alkaa olla loppuillaan. Kaikenlainen arjesta nostava on ihan paikallaan kaamoksen keskellä, mutta miten sitä silti voisi juhla

ilman, että itsensä pääjuhlan hohdotto himmenisi?

Adventtiaikana, jos koskaan, kirkkojen pitäisi olla auki hiljentymistä varten. Paastonaikana haluaisin ainakin itse vajota omiin ajatuksiini Jumalan edessä. Olisiko liian radikaali ajatus korvata jonkin pikkujoulujuhlan kinkku-, glögi- ja herkkupitoinen ateria askeettisem-

malla tarjoilulla?

Tuntuisi hyvältä joulunalusai- kana aterioida yhdessä ekologisesti, miettien samalla, miten ruoka jaettaisiin tasan kaikkien maailman ihmisten kesken. Kaikkien niiden, joiden vuoksi Jeesus maailmaan tuli – eli jokaisen meidän yli seitsemän miljardin ihmisen kesken.

Sanat ja symbolit

TÄLLÄ PALSTALLA TUTUSTUTAAN kristilliseen symboliikkaan kirkkovuoden mukana kulkien.

LUKKO JA AVAIMET

Kun jokin laitetaan lukkojen taakse, kenen tahansa ei haluta pääsevän siihen käsiksi. Lukko kuvaaakin salaamista. Lukko saadaan auki avaimella.

Evankeliumien kertomuksessa Jeesus sanoo Pietarille: ”Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä vapautat maan päällä, se on myös taivaissa vapautettu.” (Matt.16:19) Tämä on tulkitu niin, että kristityillä on Jeesukselta saatu lupa julistaa synnit anteeksi.

Meillä on myös lupa sanoa, että synti sitoo ihmisen niin, ettei hän voi omin voimin siitä vapautua. Avaimet liittyvät siis symbolina paitsi Pietariin myös syntyin ja armoon.

Harjun vanhan kirkon lukko oli välillä käytössä Villiän tilalla Epilässä, vuonna 1893 rakennetun viljamakasiinin ovela. Kuusi kiloa painava lukko on ehkä valmistettu jo 1600-luvulla.

Tulevat pyhät

27.11. Kuninkaasi tulee nöyränä: 1. adventtisunnuntai

Jeesuksen ratsastaminen Jerusalemiin on Jeesuksen seuraajien mielestä niin vaikuttava asia, että he puhkeavat raikuvaan ylistykseen. (Luuk. 19: 28-40) Jäyhänä suomalaisena tilannetta on vaikea kuvitella. Taisi se Jeesuksen aikalaisissakin herättää kiusaantumista, koska fariseukset yrittivät toppuutella ilakointia. ”Jos he olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat”, kuuluu Jeesuksen vastaus. Kuka Jeesuksesta huutaa tänä päivänä, omassa arjessani? Kuulenko sitä huutoa lainkaan?

4.12. Kuninkaasi tulee kunniassa: 2. adventtisunnuntai

Jeesukselta kysyttiin Jumalan valtakunnasta (Luuk. 17: 20-24). Vaikka Jeesuksen julistuksen olennainen osa oli kertoa Jumalan valtakunnan tulemisesta, hän sanoi silti ”Katsokaa: Jumalan valtakunta on teidän keskellänne”. Taivasten valtakunnan perässä ei voi juosta. Se tulee, jos on tullakseen. Jumalan valtakunta on siellä, missä pysähdytään kuuntelemaan.

6.12. Kiitos isänmaasta: itsenäisyyspäivä

Siunatkoon Herramme

synnyinmaata, kansaa täällä.

Maa vaatii voimamme,

taivas loistaa päämme päällä.

Synnyinmaa meille leivän antaa.

Tahdomme myös sen kuormat kantaa,

rakkaudella tehdä työtä. (Virsi 585:1)

Helmi

Kohotkaa korkeiksi, portit, avartukaa, ikaikaiset ovet! Kirkkauden kuningas tulee. Kuka on kirkkauden kuningas? Hän on Herra, väkevä ja voimallinen. Hän on Herra, voiton sankari. Kohotkaa korkeiksi, portit, avartukaa, ikaikaiset ovet! Kirkkauden kuningas tulee. Kuka on kirkkauden kuningas? Kirkkauden kuningas on Herra Sebaot!

(Ps.24:7-10)

Samana pysyvä Jeesus

Vuonna 1963 oli Helsingissä Luterilaisen maa-ilmanliiton neljäs yleiskokous, johon minä rippikoulutyttonä osallistuin ryhmäni kanssa. Tapahtuma oli mieleenpainuva, en hän ollut aikaisemmin noin suuressa ja kansainvälisessä tilaisuudessa ollut.

Erityisesti silmiin pisti isoin kirjaimin esillä ollut päivien tunnuslause ”Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti” (Hebr 13:8). Enpä tiennyt tuolloin, että se oli alku vuosikymmeniä kestäväille kutsumustyölle.

Neljä vuotta tuon tapahtuman jälkeen pääsin opiskelemaan Hel-

singin Diakonissalaitoksen diakonissakouluun. Valmistuttuani sain valita sisartauluuni oman muistolauseen. Valitsin edellä mainitun konferenssin tunnuslauseen.

Nyt, jäädessäni eläkkeelle lähes viisikymmentä vuotta myöhemmin, koen noiden sanojen olevan totta edelleen, ja voin turvallisesti mielin ottaa vastaan, mitä elämä tuo tulevaisuudessa.

Viimeiset kaksikymmentä vuotta olen toteuttanut kutsumustyötäni näkövammaisten parissa. Toivon tämän työn jatkuvan seurakunnassa tulevaisuudessakin.

Kuurosokeiden runokirjasta Iivari Laukkasen sanoin:

”Minä toivon todella saattajaa ja myös rinnalle enkeleitä. Ne sokean kulkua seuraavat, voisivat tukea niitä, joiden mieli on epäuskoinen ja joilla ei näköä riitä. Oi Jumala olethan todellakin sitä uskoa tahdon kantaa.”

Tuula Laitinen
Näkövammaisten diakonissa

Viimeinen työpäiväni asiakkaiden parissa on 15.12., jolloin vietetään Näsin seurakuntasalissa näkövammaistyön joulujuhlaa ja eläkkeelle siirtymistäni alkaen kello 13.

Sari-Sepon enkelit/ Mauri Sillherhuth

Konserttitarjotin

Ittamusiikkia to 24.11. klo 19
Tuomiokirkko | ■ ▲ ①
Tampereen Akateeminen Sinfoniaorkesteri, joht. **Kimmo Tullila**, **Juha Koskela**, baritoni.
Ohjelma 15/5 €

Pirkanmaan musiikkiopiston jousiorkesterin konsertti to 24.11. klo 19
Aleksanterin kirkko | ■ ▲ ①

Puhallinorkesteri Mansetin joulukonsertti su 27.11. klo 18
Hervannan kirkko | ■ ▲ ①
Kapellimestarina **Sauli Saarinen**, urkurina **Martti Syrjäniemi**. Jouluisen ja monipuolisen ohjelman lisäksi illan erikoisuutena on Hoosianna vielä kerran yhteislauluna laulettuna orkesterin ja urkujen juhlavalla säestyksellä. Vapaa pääsy.

Lasten Hoosianna su 27.11. klo 18
Messukylän kirkko | ■ ▲ ①
Piccolon Lapsikuorot

Konsertti su 27.11. klo 19
Vanha kirkko | ▲ ①
Näsin ääni. Ohjelma 10 €

Suvi Teräsniskan konsertti ma 28.11. klo 19
Viinikan kirkko | ■ ▲ ①
Ovet auki klo 18 alkaen
Liput lippupalvelusta 24 €, ovelta 27 €

Taas kaikki kauniit muistot ti 29.11. klo 19
Vanha kirkko | ①
Sampolan Laulajat, Nauravat naakat, joht. **Sari Anttila**, **Paula Sirén**, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 10 € (sis. kuoron CD:n)

Jouluista musiikkia ti 29.11. klo 19
Härmälän kirkko | ■ ▲ ①
Hatanpään lukion kamarikuoro ja lauluyhtye, johtaa **Anu Rasimus**. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen ohjelma

Pentti Hietanen featuring Heini, Iina ja Roosa Hietanen & Tampere Brass Quintet pe 2.12. klo 19
Tuomiokirkko | ■ ▲ ①
Liput 25 € Lippupalvelu

Tampereen huiluklubin joulukonsertti la 3.12. klo 17
Vanha kirkko | ▲ ①
Huilistit ystävineen esiintyvät Vapaa pääsy, ohjelma 6 €
Ortodoksisen kamarikuoron joulukonsertti la 3.12. klo 14
Tuomiokirkko | ■ ▲ ①
Itäslaavilaisia koljadoita eli ortodoksisia joululauluja. Lisät. www.ortodoksinenkamarikuoro.fi

Hartaudella jouluun -konsertti la 3.12. klo 18.30
Aleksanterin kirkko | ①

Ahjolan kansalaisopiston joulukonsertti su 4.12. klo 17
Viinikan kirkko | ■ ▲ ①

Jouluna Jumala syntyi su 4.12. klo 19
Messukylän kirkko | ■ ▲ ①
Minna ja Jussi Pyysalo. Mukana myös mm. **Anna-Julia Peippo** ja **Marketta Vaismaa**. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 euroa.

Itsenäisyyspäivän kirkkokonsertti ti 6.12. klo 16
Messukylän kirkko | ■ ▲ ①
Jorma Vuopio, baritoni
Petri Karaksela. urut ja piano
Ohjelma 10 euroa. Konsertin tuotto kehitysvammatyölle Rongankodin hyväksi

Itsenäisyyspäivän konsertti ti 6.12. n. klo 18.45
Vanha kirkko | ▲ ①
Piccolon Lapsikuorot ja Kamari-kuoro, joht. **Heikki Hinssa**. **Lauri Tikkanen**, sävellys ja piano; **Ila-ri Halonen**, piano; **Maria Jokinen**, piano; **Katja Viljamaa**, urut
Vapaa pääsy, ohjelma 5 €

Joulunajan konsertti "Ilon äärelle" ke 7.12. klo 18.30
Messukylän kirkko | ■ ▲ ①
Tampereen Tekniikan Laulajat, joht. **Aila Piiparinen**, säest. **Katriina Vuorinen**, puhe **Olavi Heino**. Ohjelmat 10 euroa.

Uudet urut -konserttiviikosta
Pispalan kirkossa tietoa sivulla 9.

- helppo pääsy liikuntaesteiselle
- ▲ helppo pääsy näkövammaiselle, ① kuuntelulaite

Virsiklubi-olkkari aloittaa Lietsussa

Uusi Virsiklubi-olkkari alkaa perjantaina 2. joulukuuta kello 19 Lielahden kirkossa.
Rennossa klubi-illassa lauletaan yhteislauluja. Säestyksestä huolehtii Hämytrio eli muusikko **Sakari Löytty**, rokkipappi **Tarvo Laakso** ja muusikko **Mikko Löytty**.

Ensimmäisen illan teemana ovat joulukuun virret, jotka bändi säestää.
Seuraava klubi-ilta pidetään perjantaina 13.1.2012.

Isänmaallinen juhla täyttää 50 vuotta

Mieskuoro Laulajien perinteisiin kuuluu Isänmaallisen juhlan järjestäminen itsenäisyyspäivän aattona 5. joulukuuta. Ensimmäisen kerran se järjestettiin vuonna 1961.
Aluksi juhla pidettiin Tampereen yliopiston juhlasalissa, mutta Tampere-talon valmistuttua vuonna 1990 tilaisuus siirtyi sinne.
Vuosien saatossa juhlassa on ollut useita tunnettuja puhujia, kuten rovasti **Hilkka Olkinuora** (2010), eduskunnan puhemies **Sauli Niinistö** (2005), ministeri **Elisabeth**

Rehn (1999), kenraali **Ensio Siilasvuo** (1983) ja kaupunkineuvos **Vilho Halme** (1981). Tänä vuona juhlapuheen pitää Puolustusvoimain komentaja, kenraali **Ari Puheloinen**.
Useimpina vuosina sali on ollut loppuunmyyty. Ohjelma alkaa **Sibeliuksen Jääkärimarsilla**. Tänä juhluvuonna konsertin ohjelmistossa on otteita keväällä Tullikamarilla esitetystä musiikkidraamasta Kaksitoista paitaa.
Mieskuoroa johtaa **Juha Holma** ja Partiolippukunta Kotkien puhallinorkesteria **Tero Haikala**.

Ota onkeesi

Jouluista musiikkia Hatanpään lukiosta

Hatanpään lukiossa on aina laulettu ja soitettu monenlaista musiikkia rockista jazziin, kevyestä ja klassisesta hengelliseen musiikkiin. Tiistaina 29. marraskuuta kello 19–20 Hatanpään lukion kamarikuoro ja lauluyhtye esittävät jouluista musiikkia Härmälän kirkossa.
Ohjelmistossa on tuttuja perinteisiä joululauluja, osin uudel-

Hatanpään lukion musiikkilinjalla on tarjolla yli 40 musiikin kurssia laulusta soittoon, musiikkiteknologiasta musiikin teoriaan ja musiikkitheateriin.

Laula itsellesi joulumieli!

Seurakunnat järjestävät adventin ja loppiaisen välillä satoja Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia. Myös ulkomaila asuvat suomalaiset kokoontuvat innokkaasti laulamaan yhdessä.
– Yhtenä syynä suosioon on varmasti se, että Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa kaikki uskaltavat laulaa, pohtii tiedottaja **Kirsi Elo** Suomen Lähetysseurasta.
Suomen Lähetysseura on lähettänyt yli 800 000 joululauluvihkosta seurakuntiin ja ulkomaille kahteenkymmeneen maahan.
Tilaisuuksissa kootaan kolehti joko seurakunnan omalle nimikotytölle Suomen Lähetysseuran kautta tai Lähetysseuran joulukeräykselle, jonka tuotto käytetään tänä vuonna kehitysvammaisten perheiden hyväksi. Viime vuoden kolehdit tuottivat yli 580 000 euroa.

Vanhat rakkaat laulut

Kauneimmat joululaulut -vihkosen sivuilta löytyvät kaikkein rakkaimmat ja perinteisimmät joululaulut. Pientä kierrätystä valikoimassa on vuosittain, mutta suurta vaihtelua ei sallita, **Elo** kertoo.
– Suomalaisilla on hyvin vanhat mielipiteet siitä, mitkä laulut vihkosta on ehdottomasti löydettävä joka vuosi. Niinpä mukana ovat takuuvarmasti *Varpunen jouluaamuna*, *Sydämeeni joulun teen* ja *Sylvian joululaulu*. 24 laulun joukossa ainoa nyt ensimmäistä kertaa vihkossa oleva laulu on norjalaisesta alkuperää oleva *Loistaa*, jonka suomalaiset sanat ovat **Anna-Mari Kaskisen** käsialaa.
Ensi vuonna Kauneimpia joululauluja lauletaan 40. kerran Juhlavuoden kunniaksi on suunniteltu tehtäväksi tavallista laajempi vihkonen.

Myös netissä, tv:ssä ja Facebookissa

Ensimmäistä kertaa soiva Kauneimmat joululaulut -nettiradiokanava aloittaa ensimmäisenä adventtina 27. marraskuuta. Se toteutetaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun seurakuntien mediatointitus Toivontuottajien Jouluradion kanssa.
Radiokanava löytyy osoitteesta www.kauneimmatjoululaulut.fi, jossa voi kuunnella Kauneimpia joululauluja viimeisten 40 vuoden ajalta. Musiikki soi 27.12. asti.
YLE TV2 esittää jouluaattona uusintana viime joulun alla Tampereen tuomiokirkossa nauhoitetun Suomen Lähetysseuran Maailman kauneimmat joululaulut -konsertin. Siinä esiintyvät **Lauri Tähkä**, **Juha Tapio**, **Maria Lund**, **Johanna Iivanainen**, **Kristiina**

Kauneimpia joululauluja lauletaan Tampereella useissa kirkoissa joulukuussa. Kirkkojen lisäksi tilaisuuksia pidetään myös muualla, kuten Pub Kujakollissa perjantaina 16. joulukuuta kello 19.

Wheeler ja Tommi Kalenius Olli Ahvenlahden orkesterin kanssa.
– Luonnollisesti Kauneimmilla joululauluilla on myös oma Facebook-sivunsa, joka viime joulun alla keräsi hyvän matkaa yli viisi tuhatta fania, **Elo** muistuttaa.

Kauneimpien joululaulujen netisivustoilla voi käydä äänestämässä oman suosikkilaulunsa.

Eva Wäljas

Tamperella Kauneimpia joululauluja lauletaan yli 50 kertaa

Tampereella Kauneimpia joululauluja pääsee laulamaan ensimmäisen kerran sunnuntaina 4.12. ja tilaisuuksia pidetään aina loppiaiseen 6.1.2012 asti. Tarkemmat tiedot Tampereen seurakuntien kauneimmat joululaulut -tilaisuuksista löytyvät seurakuntien tapahtumakalenterista osoitteesta www.tampereenseurakunnat.fi/tapahtumat ja Kirkkosanomista 7.12.

Apua kehitysvammaisten perheille

Suomen Lähetysseuran vuoden 2011 joulukeräyksellä tuetaan eri puolilla maailmaa tehtävää työtä perheiden hyvinvoinnin ja elinolosuhteiden parantamiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään naisten asemaan, sillä naisten toimeentulo- ja koulutusmahdollisuuksien lisääntymisellä on suuri merkitys koko perheen hyvinvoinnille. Yksi joulukeräyksen kohteista on Etiopiassa tehtävä naistyö.
Lisätietoja: www.mission.fi

leen sovitettuina, ja lisäksi tunte-
mattomampia lauluja. Konsertissa
kuullaan myös Vivi Välimäen hui-
lusoolo ja runonlausuntaa. Myös
yleisö pääsee laulamaan. Säestäjä-
nä toimii Härmälän kirkon kant-
tori **Markku Ylipää**.

– Laulaminen on suosittua, sillä
lukiossamme toimii nais- ja mies-
kuoro, kamarikuoro ja lauluyhtyei-
tä, kertoo kuoroa johtava musiikin-
opettaja **Anu Rasimus**.

– Musiikkilinjalaiset tekevät
musiikillisia ulkomaanmatkoja lä-
hes joka vuosi. Olemme vierailleet
Virossa ja Ruotsissa.

Konserttiin on vapaa pääsy,
mutta tukensa voi antaa ostamal-
la ohjelman.

Perinne täyttää Vanhan kirkon

Englantilainen perinne, joulu-
laulujen ympärille rakennettu ju-
malanpalvelus, on vakiinnuttanut
paikkansa myös Tampereella. Vi-
ime vuosina Vanha kirkko on ollut
ääriään myöten täynnä, ja jotkut
ovat tulleet kaukaakin.

Tilaisuudessa lauletaan yhdessä
perinteisiä englanninkielisiä joulu-
lauluja, joita jaksottavat Raamatun
lukukappaleet.

Tämänvuotinen Christmas Car-
ol Service järjestetään keskiviik-
kona 7.12. kello 19 Vanhassa kir-
kossa. Musiikkia loivat Tampe-
reen Yliopiston laulajat sekä **Lotte
Nyberg** trumpetilla ja **Paula Sirén**
uruilla.

Tilaisuuden jälkeen on teetar-
joilu. Järjestäjinä toimivat Tampere
Finnish-British Society, Anglikaa-
ninen kirkko Suomessa ja Tampe-
reen ev.lut.seurakunnat.

Traditional Christmas Carol Service
Wednesday, December 7 at 7 pm,
The Old Church/ Vanha kirkko
Rev. Risto Korhonen and Rev. Kati
Eloranta.

Lue lisää perinteestä 7.12.2011
ilmestyvästä Tampereen
Kirkkosanomien joulunumerosta.

Rakkaus tuo joulun

Lasten katedraalin joulu al-
kaa Finlaysonin kirkossa jo
adventtisunnuntaina 27.
marraskuuta ja kestää lop-
piaiseen saakka. Lasten le-
popaikka on auki kello 10-18.

Hoosianna lauletaan 27.11. Kello
15 Lasten hoosiannamessuun joh-
tavat **Kirsi Hakala** ja **Raija-Liisa
Vuorio**.

4.12. on pienten kellojen vuoro.
Kello 15 esiintyvät Pikkumusikan-
tit ja **Henna Puhakka**, 6.12. sytty-
vät kynttilät itsenäisyyspäivän juh-
lavartissa kello 15.

Lasten kauneimmat joululau-
lut ovat vuorossa 11.12. kello 13, 15
ja 16.30. Tämänvuotisten Suomen
Lähetysseuran Kauneimpien jou-
lulaulujen lisäksi otetaan huomi-
oon pienimmät käyttämällä kai-
kulaulua.

Lasten katedraali kutsuu lapset ja ai-
kuiset kokemaan seimen sanoman
monin aistein.

Arkisin Finlaysonin kirkossa
käyvät ryhmät varausten mukaan.
Joulukirkko kestää noin 20 mi-
nuuttia ja tarjoaa paikan rauhoittu-

miseen. Kerronnan ja laulujen jäl-
keen ryhmällä on aikaa kulkea kir-
kossa, katsella Pyhää perhettä, pai-
menia, enkeleitä ja tietäjiä. Kirkon
takaosassa, Lasten alttarilla, lap-
set saavat itse kerrontanukeilla ja -
eläimillä leikkiä ensimmäisen jou-
lun tapahtumia.

Yhteisesti lauletaan säveliä *Nyt
sytytämme kynttilän, Enkeli tai-
vaan* ja *Joulupuu on rakennettu*.

Tampereen seurakuntien var-
haiskasvatus järjestää joulukuus-
sa joulukirkkohetkiä päivähoidon
ryhmille myös monissa kirkoissa
ja seurakuntakodeissa.

Lue lisää Lasten katedraalin
joulusta osoitteesta
www.tampereenseurakunnat.fi/
lapset/lastenkatedraali.

Kammaria tuetaan tuhansin valoin

Mummon Kammari kutsuu
ystäviään ja työnsä tuki-
joita perinteiseen advent-
tikonserttiin lauontaina 26. mar-
raskuuta kello 16 Tuomiokirkkoon.

Nyt syttyy valot tuhannet -kon-
sertissa laulavat **Tomi Markkola** ja
Noora Mäcklin sekä nuorisokuoro
Sympaatti johtajanaan **Pekka Niku-
la**. Musiikkineuvos **Matti Hannula**
laulaa ja soittaa uruilla. Tervehdys-
sanat lausuu yhteiskunnallisen työn
johtaja **Ilkka Hjerppe**. Lopuksi lau-
letaan yhdessä *Hoosianna*.

Tilaisuus kestää noin tun-
nin. Sen päätyttyä kirkon ovilla
voi osallistua kolehtiin Mummon
Kammarin vapaaehtoiselle van-
hustyölle.

Adventtimyyjäiset ja vohveli-
kahvila ovat Kammarilla perjan-
taina 25. marraskuuta kello 11-14.

Valon neito Noora Mäcklinille laulu
"Taivas sylissäni" on tärkeä.

Myynti jatkuu Mummon Puodis-
sa, Otavalankatu 12 A, joulukuun
22. päivään asti maanantaista tors-
taihin kello 10-14, sekä maanantai-
sin 28.11. ja 12.12. myös kello 18:aan
asti.

Tomi Markkola

**Adventivesper – adventinajan
musiikillinen iltarukous**
la 26.11. klo 18 Pirkkalan kirkossa
Kevätesikot-kuoro, joht. **Markku Ylipää**
Vapaa pääsy, kolehti pyhäkoulutyölle Inkerissä

Adventtikonsertti "Veni, Veni Emmanuel"
su 27.11. klo 15 Pirkkanmaan Musiikkiopisto
Kamarikuoro Eternitas, joht. **Petra Perttula**
Saara Lehtinen, huilu
Ohjelma 12 €, sis. väliaikatarjoiluun

Maa ja taivas riemuittaa!
to 1.12. klo 18 Vanha kirkko
Naiskuoro Katajaiset, joht. **Jussi Tamminen**
Ohjelma 5 €

Laulu Suomen soi ma 5.12. klo 18
Tampereen Yliopiston juhlasali
Mieskuoro Pirkanmiehet, joht. **Tuomas Laatu**
Poikakuoro Pirkanpojat, joht. **Jouni Rissanen**
Liput 20 €

Keskiajan joululauluja
ke 7.12. klo 12 Aleksanterin kirkko
Vokaaliyhtye Lumous Vapaa pääsy

Tampereen seurakuntien yhteistyökuorojen ja -orkestereiden joulunajan konsertit

Joulukonsertti to 8.12. klo 18 Tuomiokirkko
Lapsikuoro Tactus, joht. **Olli-Taavetti
Kankkunen**, Nuorisokuoro Sympaatti,
joht. **Pekka Nikula** ja **Emmi Kleemola**
Ohjelma 12/6 €

Green Fields
So 11.12. um 15 Uhr in der Krypta des Doms
im deutschsprachigen Gottesdienst
Green Fields - kuoro, joht. **Vesa Haapaniemi**
Vapaa pääsy

Joulukonsertti
ma 12.12. klo 19 Finlaysonin kirkko
Picantus-kuoro, joht. **Emmi Kleemola**
Ohjelma 10 €

Jouluista barokkia
ti 13.12. klo 19 Vanha kirkko
Tampereen Kamarimusiikkiseuran orkesteri,
joht. **Juhani Tepponen**
Heikki Pöyhönen, oboe
Ohjelma 10 €

**Gaude – joulun tunnelmia meiltä ja
maailmalta**
ti 13.12. klo 19 Viinikan kirkko
pe 16.12. klo 19 Finlaysonin kirkko
Tampereen Yliopiston Laulajat
Ohjelma 10/5 €

Joulukonsertti
ti 20.12. klo 14 Aleksanterin kirkko
Mieskuoro Kelot, joht. **Jussi Tamminen**
Vapaa pääsy

Suomalaisen musiikin joulukonsertti
ti 20.12. klo 19 Aleksanterin kirkko
Kamarikuoro Camena, joht. **Juha Törmä**
Ohjelma 10 €

Jouluaton hartaus
la 24.12. klo 12.15 Vanha kirkko
Mieskuoro Pirkanmiehet, joht. **Tuomas Laatu**
Vapaa pääsy

www.tampereenseurakunnat.fi/musiikki/kuorot

Radio, tv ja netti

Jouluradio soi Tampereella adventista Tapaniin
Joululaulut soivat tauotta ensimmäisestä adventista 27.11. tapa-
ninpäivään saakka taajuudella 101,6 Mhz. Netissä voi kuunnella
pääkanavan lisäksi myös Kauneimpia joululauluja, perheen pie-
nimille suunnattua *Pikku jouluradiota* ja ruotsinkieliseen joulu-
musiikkiin keskittyvää *Julradion*-kanavaa.
Kaikki nämä löytyvät tutusta www.jouluradio.fi -osoitteesta.
Jouluradion tuottaa Toivontuottajat ja musiikista vastaa **Mika Saa-
relainen**.

Tuomiokirkon jumalanpalvelus kotisohvalta
Tampereen tuomiokirkon jumalanpalvelus lähetetään suorana lä-
hetksenä sunnuntaisin kello 10 Radio Moreenissa taajuudel-
la 98,4 MHz.
Muista myös Yle Radio 1:n uskontosivut. Lisätietoa radion
hartausohjelmista ja radiojumalanpalveluksista <http://yle.fi/radio1/uskonto>

Pussikaljaelokuvalle palkinto Lyypekin festivaaleilla
Ville Jankerin ohjaama *Pussikaljaelokuva* on saanut Lyypekin 53.
pohjoismaisten elokuvien festivaalien kirkkojen jakaman palkin-
non. Elokuva perustuu *Nenäpäivä*-romaanillaan viime vuonna Fin-
landia-palkinnon saaneen **Mikko Rimmisen** esikoisteokseen. Elo-
kuva sai Suomen ensi-iltansa syyskuussa.
Kirkkojen palkinnon jakaa useilla elokuvafestivaaleilla tuoma-
ristossa istuvan ekumeenisen elokuvajärjestö Interfilmin jury. Se
koostuu kahdesta vaihtuvasta saksalaisesta, yhdestä baltialai-
sesta ja yhdestä pohjoismaisesta kirkollisesta edustajasta. Tä-
nä vuonna yksi tuomareista oli Kirkon tiedotuskeskuksen toimi-
tuspäällikkö **Juha Rajamäki**.
Edellisen kerran suomalaiselokuva sai Lyypekinissä kirkkojen
palkinnon vuonna 2009. Tällöin voittaja oli **Klaus Härön** ohjaama
Postia pappi Jaakobille.

Seurakunnat myös Facebookissa ja Twitterissä
Facebookista, www.facebook.com/tampereenseurakunnat, ja
Twitteristä, <http://twitter.com/TampereEvlsrkt>, löytyy menovink-
kejä ja uutisia Tampereen seurakuntien tapahtumista.

Kauneimmat joululaulut sai verkkosivut
Joulun suosituin yhteislaulutilaisuus on saanut omat verkkosivut
osoitteessa www.kauneimmatjoululaulut.fi. Sivuilta löytyy myös
vuoden laululista.

Uskonnonvapaudelle myönteistä tulkintaa
Sisäasianministeri **Päivi Räsänen** korosti kirkolliskokoukselle pi-
tämässään valtiovallan tervehdyspuheessa uskonnonvapauden
myönteisen tulkinnan painottamista rohkeasti. Arkkipiispa **Kari
Mäkinen** taas sanoi olevan ainutlaatuista, että suurten uskonto-
jen edustajat asettuvat yhdessä puolustamaan uskontoja. Hän
viittasi Ekumeenisella vastuuviikolla julkistettuun kolmen uskon-
non edustajien lausuntoon uskonnonvapaudesta. Se löytyy osoit-
teesta www.vastuuviikko.fi

Mieskuoro Laulajien Isänmaallinen juhla 50 vuotta

Tampere-talon Iso sali 5.12.2011 kello 19

Mieskuoro Laulajat
Tampereen Kotkien Puhallinorkesteri
Juhlapuhe Puolustusvoimain komentaja
kenraali Ari Puheloinen

Liput 25 euroa

www.mieskuorolaulajat.fi
www.lippu.fi
Kalevan Kello, Tuomiokirkonkatu 17

Ilon ja valon lähteellä

*Pikantit-kuoron joulukonsertti Kangasalan kirkossa
La 3.12.2011 klo 18*

Pikantit
www.pikantit.com

Myynti: kuorolaiset
• liput@pikantit.com
• Kangasalan Kirjakauppa
• Tampereella Parturi-Kampaamo
Sky Elina Raittinen, Laukontori 4

Kuoroa johtaa Kaisa Tienvieri
Urut Esa Toivola
Kuoron lauluyhtye
ja lapsikuoro Sävelhattuset
Ohjelma 10 €

Urkuihin laskeutuu kevään taivaallinen valo, kun Taisto Leskinen asentelee urkujen sisässä. Kaappi on viisi metriä leveä, kuusi metriä korkea ja 272 senttiä syvä.

Aarre Salminen maalaa pohjamaalilla uusien urkujen julkisivulevyjä elokuussa.

Taisto Leskinen tekee urkuja 51. vuotta, sillä hän aloitti jo 15-vuotiaana. Hän testaa lyijyputken juotossauman pitävyyttä.

Urkurakentamossa jokainen tekee vähän joka työtä. Timo Salonen on tehnyt äänityksiä ja virityksiä jo 35 vuotta. Nyt hän kantaa yhtä pisimmistä pilleistä.

Soittopöydässä on tammea ja ebenpuuta, satavuotiaasta pianosta kierrätettyä norsunluuta sekä mammutinluuta Venäjän ikiroudasta. Koskettimissa on samat materiaalit kuin aidoissa silbermanneissa, Martti Porthan sanoo ylpeänä.

Reijo Koskivuori säättää vellastoa.

Uusi soitinten kuningas soi järeämmin

Artikkelin kuvat Hannu Jukola

uomattavasti järeämpää soitintasoa, kuvaa urkurakentaja **Martti Porthan** Pispalan kirkon uusien urkujen tärkeintä eroa entiseen soittimeen.

Kunnon pohjasointiin tarvitaan vähintään 12 äänikertaa. Äänikerran määrittää suurimman pillin koko, joka Lempäälään myydyssä soittimessa on 16 jalkaa. Uusissa on 24 äänikertaa, jotka on jaettu kahdelle sormiolle ja jalkiolle.

– Entisten urkujen sointi ei täytännyt tätä tilaa, ääni jää liian ohuelle pohjalle, Porthan sanoo leppoisasti ympärilleen katsellen.

– Aika herkkä ja kiva akustiikka tässä kirkossa on. Epäsymmetrisissä kirkoissa on monesti äänenkululaisesti pieniä hankaluuksia, mutta ei tämä hankalalta tunnu.

Vanhat olivat Kangasalan urkutehtaan murroskauden urut vuodelta 1971. Nekin pyrkivät edustamaan barokkityyliä, mutta tuolloin soitinten tekotapa oli juuri ollut muuttumassa.

Uusien esikuvana on käytetty barokkiajan urkurakentajan, **Johann Sebastian Bachin** työtoverin **Gottfried Silbermannin** (1683–1753) tekemiä soittimia. Sellaiset voi löytää myös esimerkiksi Kotkasta, Savonlinnasta tai Nurmijärveltä. Edelliset Urkurakentamo Martti Porthan teki Pietariin Pyhän Marian kirkkoon.

Tampereen tuomiokirkon urkuri **Matti Hannula** konserttoi Pyhän Marian kirkon uruilla reilu viikko sitten:

– Hyvä soitin se äänellisesti on.

Hannula kuitenkin muistuttaa, että urut ovat yksilöitä. Niinpä Pispalan uruistakaan ei voi puhua Pietarin urkujen perusteella.

– Ulkomuoto, sointi, soitettavuus, pienet yksityiskohdat: jokainen kirkkosali on soitettavuudeltaan sen verran erilainen, että sointi täytyy muuntaa sen tilan mukaan, sanoo myös Porthan.

– Piirteemme tulevat esiin mitoituksissa, koneistoratkaisuissa, ilmansyötöissä ja äänityksessä. Tampereella käytössä on etupäässä romantiikan ajan urkuja, mutta myös uudistettuja soittimia. Porthanin mielestä monipuolisuus luo rikkautta.

– Urkujen koko määräytyy tilan perusteella. Erityisesti korkeus on tärkeä, kun havitellaan laajaa soitinta.

Urkujen keuhkoina on puhallin ja kolme kiilapaljetta.

– On erittäin tärkeää, että ilmansyöttö toimii moitteetta. Se on perusta koko urkujen soinnille.

– Ulkonäkö on yksi tärkeä osa, että istuu kirkkotilaan. Urkuja kun ei voi piilottaa.

Pispalan fasadin koristeileikaukset on modernisoitu, vaikka muotokieli mukaileekin Silbermannin muotokieltä. Alkuperäisistä on etenkin Dresdenin ympäristössä paljon mallikappaleita.

Urkuhulluutta ja perinnettä

Urkurakentamo Martti Porthan suunnittelee ja valmistaa urkuja 25 vuoden kokemuksella. Yhtiö myös uudistaa ja huoltaa kaikenlaisia urkuja. Suurin osa metallipilleistä puolestaan tehdään Kangasalan

gatar

Pispalan urut on pääasiassa suunnitellut Kari Hella, mutta isot linjat käydään läpi yhdessä.

kosteus kaikonnut, joten kaikuisuus ja akustiikkaominaisuudet ovat parantuneet eikä puu enää elä paljon.

Kun on puuhannut elämässä urkujen parissa, ei halua laskea käsistään huonoa laatua. Paremman lopputuloksen kääntöpuoli on tietenkin hinta. Sodan jälkeen esimerkiksi massiivipuu oli pois-käytöstä, ja urkuja tehtiin jopa lastulevystä.

Ihan täyttä sadan vuoden taakuuta ei tekijä lupaa, vaan pientä elämistä tapahtuu puussa ja mekaanisia osia täytyy joskus uudistaa. Kosketus on äärimmäisen herkkä ja sillä pystyy jopa säätämään venttiilien aukeamistapaa. Sen ansiosta soittaja on läheisessä kontaktissa soittimeensa. Pillien voima on aina vakio, muutokset saadaan aikaan erilaisilla yhdistelmillä.

Pispalan projektin kimpussa on ahertanut yhdeksän miestä. Toistaiseksi on pysytty aikataulussa, vaikka aina joka hankkeessa tulee loppua kohti kiire.

Kevät ja kesä kuluivat 120 vuotta vanhojen, Glasgow'sta löytyneiden urkujen kokoamisessa Helsingin uuteen Musiikkitaloon. Seuraavaksi pistetään pystyyn Raahen kirkon uudet varhaisromantiikan tyylin urut.

Reilun 400 000 euron uruista Pispalan Rukoushuoneyhdistystustaansi neljänneksen.

– On hienoa, että Tampereella on nyt satsattu tyyliin, jota täällä tarvitaan. Tämä on hieno sijoitus myös tuleville sukupolville.

Bachia niin kuin tarkoitettukin

Urkuhankkeen asiantuntijana on toiminut musiikin tohtori, Sibelius-Akatemian urkumusiikin lehtori **Jan Lehtola**, joka on lähtöisin Lamminpäästä. Hän tuntee hyvin Tampereen urkukannan.

– Olen aloittanut urkujensoiton kuuntelemalla ja soittamalla Tuomiokirkon suurenmoisia urkuja rippikouluikäisenä. Pispalan kirkko oli säännöllinen harjoittelupaikka, missä oli hienoa saada tutustua käytännössä koko urkukirjallisuuteen antiikista nykypäiviin. Olen kiitollinen Harjun kanttoreille siitä, että sain käydä harjoittelemassa kirkossa kelloon katsomatta käytännössä koko nuoruuteni.

Lehtolan mukaan urkutoimikunnassa keskusteltiin sekä alueellisesta urkukannasta että seurakunnan tarpeista.

– Myöhäisbarokin Gottfried Silbermannin urut ovat sikäli monipuoliset, että niillä kykenee esittämään vakuuttavasti suuren mestarin Johann Sebastian Bachin ja hänen aikalaistensa teoksia, mutta lisäksi ranskalaista ja italialaista barokkia. Myöhäisbarokin

urkujen äänitystekniikka on lähellä varhaista romanttista tyyliä, joten useat romantiikan mestarit soivat niin ikään Pispalan kirkon uusilla uruilla hyvin.

Vihkiäiskonsertti on omistettu **J.L. Krebsin** ja J.S. Bachin musiikille.

– Halusin soittaa ensimmäisessä konsertissa teoksia, jotka olisi voitu säveltää juuri tälle soittimelle. Sekä Bach että hänen merkittävän oppilaansa soittivat Silbermannin urkuja, ja siitä johtuen voisi hyvin ajatella heidän vaikuttuneen Silbermannin soinnillisista mahdollisuuksista.

– Tämä on Tampereella ensimmäinen kerta, kun Bachin urkumusiikki on niin kuin sen on tarkoituskin.

Upeita ääniä moneen tarpeeseen

Urkuviikon lähtökohta on saada uutuus esitellyksi mahdollisimman monipuolisesti. Myös hankinnassa monipuolisuus oli lähtöpiste:

– Kun urkuja hankittiin, tavoitteena olivat barokkiurut, joilla voi soittaa monen aikakauden musiikkia ja säestää erilaisia ryhmiä, määrittellee kanttori **Tarja Laitinen**.

– Nämä tukevat laulua ja musiikin rikkautta. Uusissa uruissa on pehmeitä ja kirkkaita, tummia ja vaaleita ääniä. Nyt meillä on kaunis soitin sekä ulkonäöltään että soinniltaan ja äänimaailmaltaan. – Yksi kävijä sanoi, että ”meinaakko sää saada ton omakotitalon soimaan”, Laitinen nauraa.

Monet mahdollisuudet nousevat esiin jo urkuviikon aloitavassa juhlamessussa, jossa soi Porvoon kanttorin **Jarkko Yli-Annalan** säveltämä ja soittama musiikki. Soitin taipuu myös uudelle musiikille, ei pelkästään barokkiin. **Kaija Pisp**a teki Pispalan kirkon ehtoollislaulun, ja **Jarkko Yli-Annala** sävelsi.

Laitisen mukaan muusikot pitävät Pispalan kirkon salista. Myös kanttori **Ville Karhula** hymyilee samaa mieltä olevan näköisenä.

– Työ jatkuu vielä. Nyt kuulostellaan, miten äänikerrat soivat yhteen, ja soitinta voi vielä muokata, jos tulee tarpeita.

Teemaviikolla nostetaan esiin urkujen rakennuskuvia. Laitinen uskoo, että tekniikkakin kiinnostaa seurakuntalaisia.

Ensimmäisenä adventtina 27.11. kello 11 kajahtavat ensimmäiset julkiset soinnut. Piispa **Matti Repo** vihkii soittimen käyttöön juhlamessussa. Samalla vietetään Pispalan kirkon 40-vuotisjuhlia.

Asta Kettunen

Paperille piirtyi putkitaidetta

Me kaikki voimme voittaa! Jopa kerhotäditkin voittavat, innostuu **Sissi Viitasaari**.

Sissi maalaa muiden kerholaisten mukana monta metriä pitkää teosta Kalevan kerhossa. Urut soivat taustalla. Kerho on päättänyt osallistua urkujen piirustuskisaan yhteisellä taideteoksella.

Maalausta on pohjustettu käymällä kuuntelemassa Kalevan kirkon urkuja. Urkuri **Kari Nousiainen** kertoi soittopelistä, antoi ääninäytteitä ja antoi jopa koettaa soittaakin. – Jotkut pitelivät korviaan, toiset hymyilivät, lastenohjaaja **Jonna Aho** kuvaa.

Pohjaan kiinnitetään vielä lopuksi jokaisen kerholaisten näkemys siitä, mikä eläin urut voisivat olla. Esimerkiksi isoista ja mahtavista äänistä tuli **Maija Heikuran** mieleen norsu, mutta valikoimassa on myös **Saima Laakkosen** hiiriperhe.

Lopuksi oli edessä koko työn kasaaminen. Sitten vain jännittämään, kuinka käy.

Kaikkiaan kilpaan tuli 250 työtä, joita on myös esillä Pispalan kirkossa urkuviikon ajan. Voittajat julkistetaan juhlamessussa, jossa jaetaan myös palkintoja.

Elli Jurvanen piirsi mukaan Kari-kanttorin.

– Meille pääsyy lähteä mukaan tähän kilpailuun oli tutustua lasten kanssa uuteen kiinnostavaan asiaan ja sukeltaa taiteen maailmaan tämän urku-teeman kautta. Mukavaa on kuteinkin, että lapset saavat muistoon osallistumisestaan, Aho pohtii.

Asta Kettunen

Sissi Viitasaaren ja Hilla Kiekan näkemyksen mukaan urut voisivat olla kissa.

Uudet urut -konserttiviikko

Uudet urut & Itsenäisyys
pe 2.12. klo 11
Pispalan musiikkiluokat,
Pirtinpojat-lauluyhtye,
Harjun kanttorit, urut
Vapaa pääsy.

Uudet urut & Improvisaatio
pe 2.12. klo 18
Esa Toivola, urut
Vapaa pääsy.

Urut & Requiem
la 3.12 klo 18
Harjun Kamarikuoro,
johtaa **Heikki Liimola**
Soitinyhtye
baritoni **Antti Nissilä**
Jaana Ikonen, urut
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Urkuvarikko
su 4.12. klo 17
Esa Toivola, urut, Varikkobändi

Uudet urut & Sopraano ja käyrätorvet
ti 29.11. klo 18
Marjukka Tepponen, sopraano,
Tampere Filharmonian käyrätorvi-yhtye, **Liisa Aaltola**, urut.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Uudet urut & Tanssi
ke 30.11. klo 18
Hanna-Maarit Kohtamäki-Pentikäinen,
Riikka Viljakainen, urut.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Uudet urut & Kuorot
to 1.12. klo 18
Harjun kuorot, yhteistyökuorot,
baritoni **Juha Yli-Knuuttila**,
Harjun kanttorit, urut
Vapaa pääsy.

Uudet urut & Puuhuilut
ma 28.11. klo 18
Scaramella-nokkahuiluyhtye,
Ville Karhula, urut.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Uudet urut & Puuhuilut
ma 28.11. klo 18
Scaramella-nokkahuiluyhtye,
Ville Karhula, urut.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Uudet urut & Puuhuilut
ma 28.11. klo 18
Scaramella-nokkahuiluyhtye,
Ville Karhula, urut.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Adventista jouluihin -juhla virittää odotukseen

PERINTEINEN ADVENTISTA JOULUIHIN -juhla järjestetään sunnuntaina 27. marraskuuta kello 15 Lielahden kirkossa. Tänä vuonna ensimmäistä adventtia juhlistetaan tapahtuman 30-vuotisjuhlan merkeissä.

– Juhlan 30-vuotinen perinne johtuu sen suuresta suosiosta. Lämminhenkinen yhdessäolo ja mukava tunnelma ovat saaneet ihmiset sankoin joukoin liikkeelle.

Kirkko on aina ollut täynnä väkeä. Juhla on avoin kaikille ihmisille, kertoo Ryydynpohjan omakotiyhdistyksen kantava voima **Anja Tamiola**, joka on ollut järjestämässä tilaisuutta sen alusta lähtien. Yhdistyksen ohella järjestelyistä vastaa Harjun seurakunta.

– Ohjelmassa on runsaasti musiikkia. Mukana on

musikaalisia perheitä, joiden lapset ovat esiintyneet juhlassa polvenkorkuisesta. Yhdessä laulettava *Hosianna* virittelee aina mukavasti joulun odotukseen, kertoo Tamiola. Seurakunnasta mukana ovat hartauksista vastaavat pastori **Tarvo Laakso** ja kanttori **Miia Moilanen**.

Musiikista huolehtivat Kipinän lauluryhmä, **Kikka Salmi**, **Sofia Stasevska**, **Sara Lahtinen** ja Laakson musisoiva perhe. Juhlassa lausuu **Maija-Liisa Mäkinen** ja juontajana toimii **Anni Pälä**.

Tilaisuuden kolehtituotoon saa Harjun seurakunnan avoin kahvila Silmukka. Sen kävijöille hankitaan muun muassa hygieniatarvikkeita ja taloustavaroita.

Ryydynpohjan omakotiyhdistys tarjoaa kirkkokahvit ennen juhlan alkua.

Koko vuorokausi rukousta

TAMPEREEN JA SUOMEN puolesta rukoillaan 24 tuntia Rukouksen talon (Kyttäläntie 1) Glooria-salissa lauantaina 26. marraskuuta kello 18 – sunnuntaina 27. marraskuuta kello 18.

Rukouksen voi toteuttaa hiljaa tai yhdessä laulaen ja ylistäen, tai jopa kirjoittaa tai maalata sen. Sanat voi myös etsiä Raamatusta.

Tampereen seurakuntien nuorisotyönjohtaja **Ka-**

ri Lähdesmäki johdattaa yhteiseen rukoukseen ”Jospa sinä siunaisit minua” (1 Aik. 4:10) lauantaina kello 18.

Ylistyksestä vastaa nuorten CtJ- Praise -bändi. Mukana on myös Salomonin saarilta kotoisin oleva pastori **Max Maetoloo**.

Opetus rukouksesta jatkuu sunnuntaina kello 9, 12 ja 15. Ylistyshetket ovat sunnuntaina kello 11 ja kello 14.

Saarnavuoro

Vanha kaava vie ikuisille oville

MISTÄ TEKSTISTÄ SAARNAAT?

Psalmista 24: ”Nostakaa pääanne, te portit, nostakaa pääanne, te ikuiset ovet, kunnian kuninkaan käydä sisälle...”

LÖYSITKÖ TEKSTIIN UUDEN NÄKÖKULMAN?

Itse asiassa löysin vanhan näkökulman. Muistiini on palannut kohta 40 vuotta sitten Helsingin Messuhallin adventtijuhlassa tästä tekstistä pidetty saarna, joka jäi lähtemättömästi nuoren opiskelijan mieleen.

MITÄ HALUAT SAARNASSASI VIESTIÄ?

Että taivaan tie kirkastuisi. En oikeastaan missään saarnassani mitään muuta tämän ohi.

OLIKO TEKSTISSÄ JOTAIN VAIKEAA?

Psalmin kuvakieli herättää varmaan jokaisellekin ensi kysymyksen: millaisista porteista tässä oikeastaan puhutaan?

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN SAARNAASI?

Siksi, miksi kirkkoon aina kannattaa tulla. Siellä ollaan iankaikkisuusasioiden äärellä. Kutsumukseni ydin on, että taivaan tielle voisin omalta pieneltä osaltani kanssaihmisistä johdattaa.

Erityinen syy tulla kirkkoon juuri nyt on, että juhlistamme Messukylän itsenäisen seurakunnan 375-vuotista taivalta pitämällä vanhan kaavan mukaisen jumalanpalveluksen, veisaamalla edellistä virsikirjaa ja lukemalla edellistä raamatunkäännöstä. Tällaista on paljon toivottu. Nyt noudatamme näitä toiveita.

MINKÄ KIRJAN OLET LUKENUT VIIMEKSI? MITÄ SIITÄ OPIT?

Olen lukenut viime aikoina paljon Tampereeseen liittyviä tutkimuksia, uusia ja vanhempiakin, kuten muun muassa **Paavo Kortekankaan** *Kirkko ja uskonnollinen elämä teollistuvassa yhteiskunnassa – Tutkimus Tampereesta*.

Olen paljon pohtinut sitä, että jos yhteiskuntamme päätöksenteossa otettaisiin enemmän huomioon erilaisten varteenotettavien tieteellisten tutkimusten esille tuomia tuloksia, moni asia olisi paremmin. Yhteiskuntamme ajelehtii kuin ajopuu virran mukana hallitsemattomasti, ajan hengen mukaisesti.

Kirkkoherra **Jari Nurmi** saarnaa vanhan kaavan mukaisesti jumalanpalveluksessa Messukylän kirkossa ensimmäisenä adventtina 27. marraskuuta kello 10.

Katso muu tapahtumatarjonta
www.tampereen seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

27.11. klo 10 Aitolahden kirkko, perhemessu, Juha Vuorio, Maiju Häyrynen

4.12. klo 10 Aitolahden kirkko, messu, Terttu Haikka, Miia Moilanen

6.12. klo 11 Aitolahden vanha kirkko, sanajumalanpalvelus, Mauri Nieminen, Maiju Häyrynen, Minna Väisänen, kannel, lauluryhmä Aidot. Kunniakäynti ja seppelleenlasku sankarihaudalla, kirkkokahvit

Muut tapahtumat

Pysäkki-ilta 27.11.

klo 17–19.30, Atalan srk-koti. Illan isäntä: Lauri Holopainen, aihe: Israel, sana: Juha Vuorio. Esirukousmahdollisuus

Pizzakirkko isille ja lapsille

4.12. klo 13–15, Atalan srk-koti. Vertaisryhmä yksinhuoltaja- ja viikonloppu-isille. Kokkaamme yhdessä, ei ilmoittautumista. Tied. Jyrki Pikkarainen p. 050 527 9932.

Jumalan kämmenellä

-ilta 7.12. klo 18–19.30, Atalan srk-koti. 3–8-v. lapsille perheineen (jatkuu paritt. vko). Kirkkohetki, askartelua, tempurata ja ilmainen iltapala. Tied. Jyrki Pikkarainen p. 050 527 9932

Kontemplatiivinen rukoushetki ja luettu messu

7.12. klo 19, Aitolahden kirkko, Mauri Nieminen.

HARJUN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

27.11. klo 10 Tesoman kirkko, lähetyspyhä, Martti Lammi, Riitta Laankoski, Jukka Heroja. Joulupuuro 5 €. Rukouspalvelu.

klo 11 Pispalan kirkko, urkujen vihkiäismessu, piispa Matti Repo, Veli-Pekka Järvinen, Jukka-Pekka Ruusukallio, Ritva-Leena Hirvonen, Harjun Kanttorikvartetti, Denice Ward, Pietari Korhonen

klo 12 Lielahden kirkko, Tarvo Laakso, Miia Patana, Jukka Heroja
30.11. Aamumessu klo 8.30–9 Tesoman kirkko
4.12. klo 10 Tesoman kirkko, Pasi Hakkarainen, Jukka-Pekka Ruusukallio, Janne Salmenkangas. Rukouspalvelu.

Rukousmatka antaa tilaa hiljaisuudelle

Hiljaisuuden rukousmatka kutsuu osallistujia mukaan adventin ja kevättalven aikana Teiskon kirkkoon.

– Rukousmatkan tavoitteena on hiljentyä arjen keskellä. Jokainen voi kuullotella Jumalan puhetta ja antaa puhutellulle tilaa omassa elämässään. Sitä voi olla vaikea kuulla kaiken hälinän keskellä, kertoo rukousmatkan ohjaaja, pastori **Saila Munukka** Teiskon seurakunnasta.

– On hienoa, että myös omassa luterilaisessa traditiiossamme on olemassa elementtejä, joita voimme ottaa tukemaan hiljentymistämme ja Jumalan kokemista elämässämme.

– Arjen kristillinen mystiikka, rukous, sekä sanallinen että sanaton, ja vain Jeesuksen kanssa oleminen antavat mahdollisuuden sisäiseen rauhoittumiseen ja sen kautta itsensä antamiseen Jumalan työhön.

Saila Munukka on ohjannut vastaavanlaisen rukousmatkan paaston aikana Sahalahdella viime keväänä.

– Oli hyvin puhuttelevaa, että kirkkoon saapui tuttujen seurakuntalaisten lisäksi kauempaa vieraita ihmisiä. Toivon, että rukousmatkalle saapuisi enakkoluulottomasti ihmisiä sekä Teiskosta että muista seurakunnista. Jeesuksen ristin äärelle kokoontuminen ei kysy seurakuntarajoja.

Rukousmatkalle pääsee mukaan osallistumalla messuun 4. joulukuuta kello 10 Teiskon kirkossa. Messun jälkeen on lounas ja kokoontuminen, johon tulisi ilmoittautua aterian takia 30.11. mennessä diakonissa **Pirjo Torikalle**, p. 050 563 3724.

Rukousmatka jatkuu hiljaisuuden viikkomessulla keskiviikkona 14. jou-

lukuuta kello 18. Ilta koostuu virikepuheesta, hiljentymisestä ja messusta. Illat jatkuvat keväällä 11.1., 15.2., 14.3., 4.4. ja 16.5. kello 18.

Helatorstaina 17. toukokuuta 2012 järjestetään päivärettiitti.

Kirsi Airikka

Koptilainen ikoni Kristus ja Pyhä Menas on tullut tunnetuksi ystävyiden vertauskuvana. Kristuksen käsi on Menaksen olkapäällä. Sommittelu on tavallisuudesta poikkeava, sillä Kristusta ei ikoneissa yleensä kuvata koskettamassa muita kuin Jumalanäitiä. Elämän matkalla ystävät voivat olla Kristuksen sijaisia, hengellisiä ohjaajia. Ikoni on tuttu Sovituksen kirkosta Taizén ekumeenisestä yhteisöstä Ranskasta. Alkuperäinen ikoni on Louvren taidemuseossa Egyptiläisen taiteen osastolla Pariisissa. (Kuva ja lähde: Suomen Ekumeeninen Neuvosto)

klo 11 Pispalan kirkko, Martti Lammi, Teuvo Suurnäkki, Lasse Kautto

klo 12 Lielahden kirkko, Pasi Hakkarainen, Veli-Pekka Järvinen, Tarja Laitinen

klo 17 Pispalan kirkko, Urkuvarikko, Esa Toivola urut, Varikkobändi

6.12. klo 11 Lamminpään kappeli, Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus, Veli-Pekka Järvinen, Teuvo Suurnäkki, Ville Karhula. Klo 12 kunniakäynti sankarihaudalla.

7.12. klo 8.30 Aamumessu Tesoman kirkko.

Muut tapahtumat

Raamattuluento 24.11.

klo 18.30, Tesoman kirkko. Seppo Löytty: ”Pyhä Henki ja armolahjojen rikkaus”.

Lämpimiä terveisiä

Tansaniasta Lielahden kirkolla 28.11. klo 14–16. Nimikkolähetit Eero ja Pirkko Junkkaala kertovat työstään

Sururyhmä 1.12. klo 18 Tesoman kirkko. ”Kuinka selviän arjessa” Mahdollisuus jakaa kokemuksia menetyksestä samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Kahvitarjoilu, mukana ovat Peppi Sievers ja Minna Savukoski.

Perjantairukous klo 17–18 perjantaisin Tesoman kirkolla

Mantelipuuro ja adventin ohjelmaa to 15.12.

klo 11, mielenterveyskuntoutujien yhteinen päivä Lielahden kirkolla. Musiikkia Tarvo Laakso. Ilm. 2.12. mennessä diakoniatyöntekijöille: Ulla Pettinen p. 050 322 9973, Virpi-Hannele Kianen p. 050 593 6453.

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Hervannan kirkossa

27.11. klo 11 Ilmo Käki, Juhani Räsänen, Maria Koivisto, gospel-kuoro, seurakuntakuoro. Messun jälkeen lähetysasia Keski-Aasiasta ja Intiasta, Asko ja Pirjo Alajoki
4.12. klo 11 Jari Kuusi, Ilmo Käki, Martti Syrjäniemi klo 17 Toinen messu, Hannu Vuorinen
6.12. klo 11 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Soile Rantavuori, Martti Syrjäniemi

Muut tapahtumat

Raamattuilta 24.11.

klo 18.30, Hervannan kirkko. ”10 käskyä – olemmeko lain alla?”, Hannu Vuorinen

Hermicante-kuoron puurojuhla 26.11.

klo 15 Pelipuiston srk-koti. Hermicante-kuoroa johtaa Raimo Pohjaniemi

Kristus-ilta 26.11. klo 17 Hervannan kirkko

Ovet ovat avoinna lauantaina kello 18-21 ja sunnuntaina kello 8-18, jolloin voi myös tulla levähtämään hetkeksi tai viipyä koko päivän.

Oman rukoustunnin tai kaksi yön ajaksi voi varata **Kristiina Tanhua-Laiholta**, p. 0400 729 791, kristiina.tanhua-laiho@sanafi.fi, jonka lisäksi lisätietoa löytyy osoitteista <http://rukouksen-talo.fi> ja <http://24-7rukous.fi>.

Tapahtuman järjestävät Tampereen Rukouksen talo ja Tampereen seurakuntien keskustan nuorisotyö. ■

Lähetys- ja raamattuluennot

Hervannan kirkossa.
27.11. klo 9.30 "Vammaistyötä Keski-Aasiassa", konsultti Asko Alajoki. **4.12.** klo 9.30 "Ahdas portti ja kapea tie", YM Ahti Karjalainen. Luennot kuunneltavissa Radio Deissa (Tampere 97,2 MHz) kk:n 1. ma klo 19.30.

Raamattuilta 1.12.

klo 18.30 Hervannan kirkko. "Ruumis, sielu ja henki", Kari Kuusisto

Itsenäisyysjuhla 7.12.

klo 13 Hervannan kirkko. Piispa Juha Pihkala, musiikkia, veteraanin puheenvuoro, lausuntaa, kahvitarjoilu.

Ihanien Naisten Ilta 7.12.

klo 18.30 Hervannan kirkko. Toimittaja Ulla Aurio kertoo anteeksiantamuksen muuttavasta voimasta.

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut

Härmälän kirkossa klo 10
27.11. Päivi Repo, Markku Ylipää, kirkkokahvit
4.12. Juha Heikkilä, Markku Ylipää, livenäytösten 60-vuotisjuhlamessu.
6.12. sanajumalanpalvelus, Mirja Rautkoski, Markku Ylipää

Muut tapahtumat

Sählyilta isille ja lapsille
24.11. klo 11 viikkomessu Peltolammin srk-keskus. Antero Eskolin, Markku Ylipää.
25.11. klo 18 Härmälän kirkko, Tartu hetkeen -illtaehtoilinen, Satu Saarela-Majanen ja musiikki-ryhmä Gospel Grove
ke 30.11. klo 18-20 Peltolammin srk-talon salissa. Pelien jälkeen mahdollisuus käydä suihkussa, lopuksi mehuhetki ja iltahartaus. Mukaan liikunnalliset vaatteet, sisäpelikengät sekä peseytymisvälineet, oma maila (seurakunnalta saa mailan, jos ei ole omaa). Ilmoittautumiset www.isalapsi.fi / Lisätiedot Jaakko Pulkkinen p. 050 574 4927

Miesten ilta 7.12. Kuuselan seniorikeskuksessa, Nuolialantie 46 "Itsenäisyys ja keskinäinen riippuvaisuus", talousjohtaja Hans Rönnlund. Illan ohjelma: klo 18 sauna, uinti ja kahvitarjoilu (lähetystyön hyväksi), klo 19.15 alustus, keskustelua, iltahartaus.

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

27.11. klo 10 Kalevan kirkko, messu, Tapio Virtanen, Salla Häkkinen, Eliina Lepistö, Kari Nousiainen, Pirkanmaan musiikkiopiston vaskivintetti, joht.Tanja Karjalainen

Raamatun teemavuosi

RAAMATTUVUOSI 2012 -AIHEESTA kertoo Suomen Pipliaseuran apulaispääsihteeri **Martti Asikainen** 24. marraskuuta kello 18 Seurakuntien talon kokoushuone Emmauksessa. Aiheena on myös Raamattutyö kuohuvassa Lähi-idässä.

Suomen Pipliaseuran 200-vuotisjuhlaa vietetään ensi vuonna Turussa. ■

klo 12 Lapinniemen kappeli, sanajumalanpalvelus, Tapio Virtanen, Kari Nousiainen
4.12. klo 10 Kalevan kirkko, messu, Jukka Kuusisto, Tapio Virtanen, Eliina Lepistö
klo 12 Lapinniemen kappeli, sanajumalanpalvelus, Jukka Kuusisto, Eliina Lepistö
6.12. klo 13 Kalevan kirkko, Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Salla Häkkinen, Harri Luoma, Eliina Lepistö, Kari Nousiainen, Pirkanmaan musiikkiopiston Puhallinorkesteri, joht. Jouni Auramo.

Muut tapahtumat

Tullaan tutuksi -ryhmä eläkeikäisille torstaisin klo 13 Kalevan kirkon sali 10, diakonissa Anne Joronen.

Sanan ja rukouksen ilta 29.11.

klo 18.30, Kalevan kirkon srk-sali. Rukouspalvelua.

Hyvässä hengessä -ilta

30.11. klo 18 Kalevan kirkon srk-sali. "Joulun odotuksen tunnelmissa".

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

27.11. klo 10 Messukylän kirkko, Jari Nurmi, Aaro Eerola, Petri Karaksela, Kirkkokuoro, Matti Heinivaho, laulu.
Messukylän seurakunnan 375-vuotisjuhlahumalanpalvelus. Juhlahahvit, partiolaiset myyvät lättyjä.
Ks. s. 4 ja 10.
klo 17 KIPINÄI-messu, Linnainmaan srk-keskus. Heidi Peltola, Heikki Hinssa, Piccolon kamarikuoro. Kirkkokahvit.
klo 18 Messukylän kirkko, Lasten Hoosianna -adventtihartaus lapsille, Touko Hakala, Anna-Julia Peippo
4.12. klo 10 Messukylän kirkko, messu, Janne Häkkinen, Olavi Heino, Katja Viljamaa, Choralia-kuoro.
klo 12 Kaukajärven srk-talo, messu, Tuula Haavisto, Anna-Julia Peippo.
klo 17 Uudenkylän srk-talo, iltamessu, Heidi Peltola.
6.12. klo 10 Messukylän kirkko, sanajumalanpalvelus, Hannu Kilpeläinen, Jari Nurmi, Petri Karaksela, Kirkkokuoro.

Muut tapahtumat

Adventtivirsiseurat 27.11. klo 18 Kaukajärven srk-talo. Olavi Heino, Valto Käkelä, Petri Karaksela.

ELY:n adventtijuha

28.11. klo 18 Linnainmaan srk-keskus. Joulupuuroa ja kahvit. Siionin kannel kaikaa. Maria ja Paavo Pitkäranta ohjelmoivat illan.

Naisten aamukahvit 30.11.

klo 9.30 Kaukajärven srk-talo. "Raamattua rennosti", Heidi Peltola.

Teatteri Mukamas
Esitykset Pispalassa:
Jouluyö
- matka joulun rauhaan yli 3-vuotiaille
su 27.11. klo 16.00
ti 29.11. klo 10.15
ke 30.11. klo 9.00 ja 10.15
to 1.12. klo 9.00 ja 10.15
pe 2.12. klo 10.15
ke 7.12. klo 10.15
to 8.12. klo 9.00, 10.15 ja 18.00
pe 9.12. klo 9.00 ja 10.15
la 10.12. klo 16.00
la 17.12. klo 16.00
su 18.12. klo 14.00 ja 16.00
Tiedustelut ja ryhmämyynti: (03) 3124 1313
lippu.fi + 0600 900 900
1,97 €/MIN. + PVM | KLO 7-22
Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com
Pispalan valtatie 30, Tampere

Tervetuloa jouluoostoksille.
JOULUSEIMI
NEULO ITSE
Nyt vain **19⁹⁰**
Fiona Goble
Jouluseimi
Neulo itse joulun tarina. Ainutlaatuinen teos sisältää selkeät ohjeet sekä taustan, jolle seimen voi koota.
kotimaakauppa.fi
Lisää tuotteita löydät: www.kotimaakauppa.fi

Parantava rukous!
Rukousilta Tampereen tuomiokirkossa su 4.12. klo 17.00
Rukoilemme kanssasi! Tervetuloa!
Rukousystävät ry & Tampereen tuomiokirkkoseurakunta

Asiat mallillaan
VVO:n asunnossa saat omistusasumista vastaavan asumisturvan. Tutustu tarjontaan ja täytä hakemus jo tänään: www.vvo.fi
Yksi elämä. Asu se hyvin.

Hiukset ja kynnet tarvitsevat Piimaxia
Piimax C + Biotiini on vahva ja tasapainoinen piivalmiste, joka on **kehitetty erityisesti kynsiä ja hiuksia vahvistamaan**. Valmiste on **hyväksi myös iholle, luustolle, nivelille ja verisuonten seinämien terveydelle**.
Vaikuttavina aineina on mm. piitä ja biotiinia, jotka **antavat tuuheutta hiuksille sekä estävät kynsien lohkeilua ja liuskoittumista**.
HIUSTEN JA KYNSIEN VAHVISTAJA PIIMAX C + BIOTIINI
Päiväannos (3 tabl.) sisältää piitä 364 mg, C-vitamiinia 60 mg, kromia 50 µg, biotiinia 60 µg sekä kalsiumia ja magnesiumia.
Piimax C + Biotiini on suomalaisessa lääketehtaassa valmistettu laktoositon, hiivaton ja gluteeniton ravintolisä.
Hankintatukku Oy www.hankintatukku.fi
Terveyskaupoista, -osastoilta ja apteekeista
Tutkittua suomalaisen lääketehtaan laatua

ADVENTTIKERÄYS 2011

Tuhannet lapset viettävät tämänkin joulun pakolaisleireillä kuivuutta ja nälkää paossa.

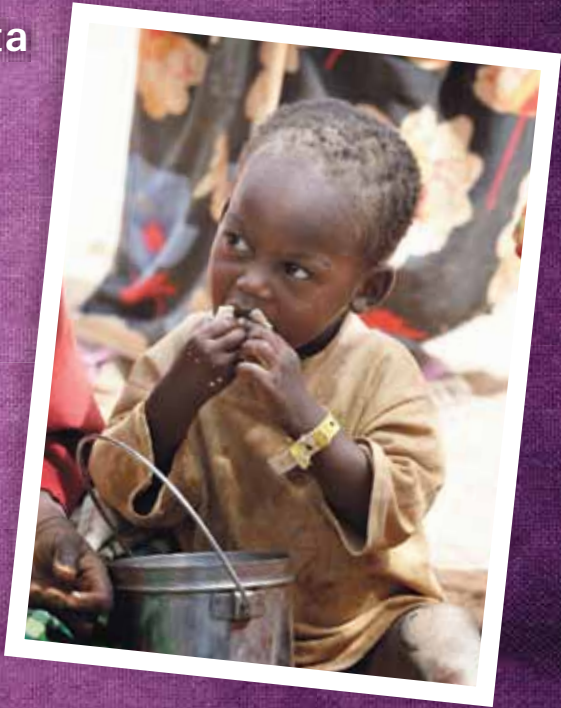
Muistaisitko Sinä näitä Itä-Afrikan lapsia?

Tee lahjoitus!

Soita: 0600 11700 (20,28 e/puhelu +pvm)
Nordea:
IBAN FI33 1572 3000 5005 04
BIC NDEAFIHH, viestiksi "Adventtikeräys"

Keräyslupa: 2020/2010/3723 koko Suomen alueella. Keräysvarat käytetään vuosien 2011–2012 aikana Kirkon Ulkomaanavun avustustyöhön.

Kahden maan kansalaisia

IHMINEN ELÄÄ KAHDEN maailman kansalaisena, unelmien ja tosielämän. Pelkät unelmat eivät kannu eikä pelkkä tosielämä innosta. Hyvään elämään tarvitaan molemmat.

Tähän aiheeseen kuulijansa johdattelee kirjailija **Maija Nyman** naistenillassa 2. joulukuuta kello 18 Tampereen Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen Puistosalissa, Hämeenpuis-

to 14 F. Tilaisuuden järjestäjiin kuuluvat myös Tuomio-kirkkoseurakunta ja Kansan Raamattuseura.

– Totuus tekee ihmisen vapaaksi. Kun uskaltaa riisua naamionsa, olla haavoittuva ja keskeneräinen, alkaa matka aitouteen. Löytää oman arvonsa ja ainutlaatuisuu-

Jumalan johdatuksessa unelmista tulee tosielämän palvelijoita, sanoo kirjailija Maija Nyman.

tensa. Elämän pettymykset ja arvet kasvavat pääomaksi ja vahvuudeksi, sanoo Nyman.

Alustuksen jälkeen kuuluu voidaan laittaa käytäntöön työpajoissa.

Ossi Saatio

Vuontispirtin matkan varausaikaa jatkettu

PAIKAN TAMPEREEN SEURAKUNTien järjestämälle hiihto- ja laskettelumatkalle Tunturihotelli Vuontispirtille 25. helmikuuta – 3. maaliskuuta 2012 pystyy nyt varamaan ensi tammikuun loppuun asti.

Mukaan voi ilmoittautua numeroon 03 219 0310. Tiedusteluihin vastaavat Yrjö Seppälä p. 040 584 0369, yrjoe.seppala@gmail.com ja Hannu Kilpeläinen, p. 040

535 6789, hannu.kilpelainen@evl.fi.

Majoitus on joko kahden hengen hotellihuoneessa (296 € aikuinen, 136 € lapsi 4-14 v, lapset normaalipitkällä 220 €) tai mökeissä (275 € aikuinen, 136 € lapsi).

Hintaan sisältyy ruokaa, liinavaatteita ja saunaa, kuljetus Pallakselle neljä kertaa ja mahdollisesti yksi retki. Bussimatkastuksen hinta riippuu osanottajamäärästä.

Jorma Pitkänen

Hintaan sisältyy ruokaa, liinavaatteita ja saunaa, kuljetus Pallakselle neljä kertaa ja mahdollisesti yksi retki.

Kaukajärven lähetyspiiri

1.12. klo 14 srk-talo. ”Seimi kertoo”, Mira Merja Jokisalo.

Lasten ja perheiden

joulujuhla 4.12. klo 15 Messukylän srk-koti. Nukke-teatteri Hupilainen ”Täydet, tyhjäät kädet.” Leikkiä, askartella ja pieni seininäyttely.

Itsenäisyyspäivän

päiväjuhla 6.12. klo 12 Kaukajärven srk-koti, Matti Heinivaho, Tampereen Kotkien puhallinorkesteri, joht. Tero Haikala, Elina Laaksi, laulu, kirjastotoimenjohtaja Tuula Haavisto, puhe.

Itsenäisyyspäiväjuhla

7.12. klo 9.30 Messukylän srk-koti. ”Oi kallis Suome-maa” Naisten aamukahvilaisten kutsuvat Sinua mukaan!

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Aleksanterin kirkossa **27.11.** Aleksanterin kirkko 130 vuotta, Ari Rantavaara, Sade Siira, Riikka Viljakainen, Kirsi Mäki, Aleksanterin kirkon kuoro, Solenne, Aleksanterin lauluryhmä, Pirkanmaan Musiikkiopiston vaskisoittajat. Kirkkokahvit kryptassa, Marjatta Kulku kertoo kirkon historiasta.

4.12. Jaakko Kenttä, Ari Rantavaara, Riikka Viljakainen, Kirsi Mäki

6.12. sanajumalanpalvelus, Raimo Nuutinen, Sade Siira, Anssi Pyykkönen ja Kirsi Mäki Camena kuoro, joht. Elina Pitkäsoski

Muut tapahtumat

Ehtoollishartaus 24.11. klo 17 Aleksanterin kirkko. Sade Siira

Pyynikin kirkontupa,

Mustanlahdenk. 21 A. Klo 10 aamukahvi, klo 11 ohjelmatuokio, lounas.

28.11. adventtiajan lauluja Maija-Stina Uotilan kanssa.

29.11. Inkeri Skogster: Jouluseimet.

30.11. Jouluskartelua, päivähartaus, Sade Siira.
2.12. Ajatuksia nimipäivistä,
5.12. Vietämme itsenäisyyspäivän aattoa, Antti Punkari, Ari Rantavaara 7.12. päivähartaus, Jorma Pitkänen

Rukouksen ja ylistyksen

iltoja: 30.11. klo 18.30 Pyynikin kirkontupa., 7.12. klo 18.30 Aleksanterin kirkko.

Ehtoollishartaus 1.12.

klo 17 Aleksanterin kirkko, Merja Halivaara

TEISKON SEURAKUNTA

Messut ja

jumalanpalvelukset

Teiskon kirkossa klo 10 **27.11.** perhemessu, Tero Matilainen, Salla Munukka, Anna Stina Nyman, lapsikuoro Pikku Pääskyt. Srk-kodilla lähetytlounas (vapaaehtoinen maksu) ja yhteinen adventtijuhla **4.12.** Tero Matilainen, Salla Munukka, Saija Siuko. Srk-kodilla vietetään hiljaisuuden päivää. **6.12.** Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Salla Munukka, Anna Stina Nyman, Teiskon Mieslaulajat. Kunniakäynti sankarihauoilla. Srk-kodilla kirkkokahvit

Muut tapahtumat

Kuorannan kotipyhäkoulu 27.11. klo 15 Hakamaalla, Kuorannantie 511

Nuorten varttikirkko

30.11. klo 17.30, Kämenniemen kerhohuone

Jutilan joululauluilta 5.12.

klo 18 Sinikka Lintuniemellä, Löytänäntie 452. Anna Stina Nyman laulattaa

Adventtikahvit diakonia-

toimistolla 7.12. klo 12.30 Kämenniemen kerhohuone. Joulukorttien askartelua. Vieraana yhteiskunnallisen työn pastori Ilmari Karjalainen

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut

Tuomiokirkossa klo 10 **27.11.** Antero Niemi, Olli Hallikainen, Matti Hannula, kamarikuoro Cantionale, Pirkanpojat, Tuomiokirkon kuoro, joht. Tuomas Laatu **4.12.** Marita Hakala, Olli Hallikainen, Matti Hannula, Pirkanpojat A-kuoro, joht. Jouni Rissanen. Kirkkokahvit ja myyjäiset alasalissa **6.12.** Itsenäisyyspäivän messu, Olli Hallikainen, Antero Niemi, Matti Hannula, Pirkanmiehet, joht. Tuomas Laatu

Muut tapahtumat

Katariinan seniorit seurakuntakoti Katariina, **28.11.** klo 9.30 jumppa, ohjelmaa, **5.12.** jumppa, adventtikahvit ja syyskauden päätös, Pirjo Heikkinen

Käsityö- ja askartelukerho

Tiilkuvakka 28.11. ja 5.12. klo 14 Tuomiokirkon alasali. Tuotteet myydään lähetystyön hyväksi. Mukaan voi tulla milloin vain. Tiedustelut Sanna Kramer p. 050 5744920

HETI – hengellinen

tiistaikerho Seurakuntien talo/Emmaus. **29.11.** klo 13 adventinajan musiikkia; Tuomas Laatu. Kerhon vetäjinä Sirkka Vilenius ja Tuula Kivimäki

Ehtoollishartaus 1.12.

klo 17 Aleksanterin kirkko, Merja Halivaara

Perinteinen

jouluskarteluilta 1.12.

klo 17 srk-koti Katariina Hatanpään-Vihilahden asukkailla

Sana Soi – laulun &

sanan ilta 4.12. klo 18 Finlaysonin kirkko. ”Ja Isänmaa on sen nimi”, Olli Hallikainen, diplomilaulaja Raita Karpo, juonto Sointu Lanki & Pertti Kallio, säestys Maila Böhm, mukana Marita Hakala, Esa Eerola. vapaa pääsy! järj. Tuomiokirkkoseurakunta ja Suomen Raamattuopisto

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut ja

jumalanpalvelukset

Viinikan kirkossa **27.11.** klo 10 musiikinopetuksen perhemessu, Jussi Mäkinen, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma, avustajina soitonoppilaat. Messun jälkeen soitonopetuksen kirkkokahvikonsertti. klo 18 ehtoolliskirkko, Jussi Mäkinen, Veikko Myllyluoma **4.12.** klo 10 messu Jorma Satama, Jussi Mäkinen, Picantus -kuoro **6.12.** klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Daniel Hukari, Veikko Myllyluoma, partiolaisten lupauksenanto

Muut tapahtumat

Esirukoustunti 28.11. klo 11 Nekalan srk-talo. Tied. Merja Lehtinen p. 050 441 3943

Joulukorttipaja perheille

28.11. klo 18, Nekalan srk-talo, päiväkodinopettaja Annika Somero. Tarvikemaksu 2 €/perhe. Ilm. nuorisotoimistoon p. (03) 2190 377.

Joululaulutilaisuus 7.12.

klo 13 Viinikan kirkko, Ulla Halttunen, Veikko Myllyluoma

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Gudstjänst/Högmässan i Gamla kyrkan varje söndag kl

Itsenäisyyspäivänä on valinnan varaa

Puolustusvoimien itsenäisyyspäivän tapahtumat Tampereella 6. joulukuuta alkavat kello 9 Kalevankankaan sankarihau-dalla kunniakäynnillä ja seppeleenlaskulla sekä seppelartioiden lähettämällä.

Kello 10 on vuorossa itsenäisyyspäivän messu Tuomiokirkossa. Siinä saarnaa **Olli Hallikainen**, liturgina on **Antero Niemi** ja urkurina **Matti Hannula**. Pirkanmiehet esiintyvät johtajanaan **Tuomas Laatu**. Paraatikatselmus ja kenttähartaus alkavat Keskustorilla kello 12 ja ohimarssi Hämeenkadulla kello 13.

Valtakunnallisen paraatin järjestelyistä vastaa Länsi-Suomen Sotilasläänin esikunta.

Ylilennon tekevät Satakunnan Len-nosto ja Utin Jääkäriyrykmentti. Kalustoa voi katsella kello 10–14 virastotalon parkkipaikalla.

Tampereella juhlittiin juuri 90-vuotis-ta hämäläistä partiotoimintaa. Partiolaiset ovat mukana myös itsenäisyyspäivän juhlallisuuksissa. Esimerkiksi sanajumalanpalvelus Viinikan kirkossa pitää sisäl-lään partiolaisten lupauksenannon. Teis- kon kirkossa pidettävän sanajumalanpal- veluksen jälkeen kirkkokahvit Teiskon seurakuntakodilla järjestää partioliippu- kunta Teiska-Partio.

Messukylän kirkon sanajumalanpal-

veluksen jälkeen on juhlatilaisuus sankarihaudalla. Puheen pitää kirkkoherra **Jari Nurmi**. Messukylän kirkkokuoro esiintyy ja sankarihaudan muistomerkillä las- ketaan seppele.

Aitolahden vanhan kirkon kello 11 al- kavan sanajumalanpalveluksen jälkeen on kunniakäynti ja seppeleenlasku san- karihaudalla sekä kirkkokahvit. Kalevan kirkossa sanajumalanpalvelus alkaa vas- ta kello 13.

Lamminpään kappelin jumalanpalve- luksen jälkeen kello 12 on myös kunnia- käynti sankarihaudalla. Perinteiset itse- näisyyspäivän myyjäiset Rauhanportissa kello 12.30–15 järjestävät kulmakammari- laiset. Myytävänä on käsitöitä, leivonnai- sia ja arpoja, tarjolla kahvia ja riisipuuroa.

Päiväjuhla Kaukajärven seurakuntata- lossa alkaa kello 12. Siinä esiintyy Tampe- reen Kotkien puhallinorkesteri, jota joh- ttaa **Tero Haikala**. **Elina Laaksi** laulaa ja kirjastotoimenjohtaja **Tuula Haavisto** pi- tää puheen. Juhlan juontaa **Matti Heini- vaho**.

Itsenäisyyspäivän kirkkokonsertis- sa Messukylän kirkossa kello 16 esiinty- vät baritoni **Jorma Vuopio** sekä **Petri Ka- raksela**, urut ja piano. Konsertin tuotto ohjataan kehitysvammatyölle Ronganko- din hyväksi.

10.30 För annan verksamhet eller eventuella ändringar (t.ex. under jultiden) se vart programblad som finns i kyrkan, Kyrkpressen eller ring 03 219 0298

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkin ma-pe klo 12-18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16-18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Junnukappeli eli avoimet ovet kouluikäisille Aleksanterin kirkon kappelissa maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14-16 alkaen.

ILKON KURSSIKEKUS

Adventtibuffet ke 30.11. klo 11-17, 25 €/hlö (ks. menu www.ilko.fi) Teetehän pöytävaraukset ennakkoon. Tied. puh.(03) 364 5734. Tilinumero: FI1157300820070353 BIC-koodi OKOYFIHH saajana ”Ilkon kurssikeskus”. Kuitti mukaan ruokailuun.

LEIRIT

Tunturin talvi – perheiden lumileiri Ylläksellä 25.2.–2.3.2012 Hinta 190 €/hlö,

140 €/alle 14v. Sis. bussi- matkat sekä ”Lapin täysi- hoidon” majoituksineen. Lisät. sekä ilm. 4.12. mennessä Maria Seppälä, p. 050 4333 694. Järj. Harjun srk

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsi- linnank. 26, avoinna hiljenty- mistä varten ma-to klo 8-18 ja perjantaisin klo 8-14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Kauppakatu 13, p. (03) 219 0420 Avoinna marraskuussa ma-pe klo 10-17. 1.-22.12. ma-pe klo 10-18, la klo 10-15. Pe 23.12. klo 10-14. Meillä on joulumyyjäiset joka päivä! Isoäidin kutomia lämpimiä tumppuja, villasukkia, myssyjä ja hartiahuiveja sekä pehmeitä vauvan neuleita. Kauniita käsitöitä ja uniikkeja lahjavaroita itselle tai lahjaksi. Runsas valikoima käsintehtyjä joulukortteja.

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto Kyttälänkatu 1 A, p.(03) 219 0281 Avoinna ma-pe klo 9.30-15 ja torstaisin klo 9.30-17.

21. -30.12. klo 9.30-15. Laaja valikoima uskonnollis- ta kirjallisuutta, musiikkia, elo- kuvia ja havaintomateriaaleja. Olemme koonneet joulu- materiaalinäyttelyn, joka on esillä joulun asti. Tervetuloa tutustumaan!

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen

vanhustyön keskus –

Kyläpaikka kaikenikäisille

Otavalankatu 12 A (Rautatienkadun risteys) Marraskuussa Käsitöinäyttely, Tesma Pyykkö

Lähimmäisavunvälitys

vanhuksille p. 219 0711 ma-to klo 8.30-11.30, pe 8.30-10.30 Toimisto p. 219 0455 ma 9-17 (5.12. klo 9-15), ti-to 9-14.

Kyläpaikka

Maanantai

klo 10 Äiti Teresan peittotalkoot klo 12.30 Pöytälaatikko- runoilijat (ei 5.12.) klo 14 Kirjojen ystävien aiheina **28.12.** Elämä hallinnassa – vai onko? Vieraana kirjaston- hoitaja Katariina Ahtiainen. **5.12.** Kaarlo Hyrskeen muistoja Viipurista. klo 14 Shakki vai matti, seniorit pelaavat, 2. krs (ei 5.12.) **28.11.** klo 17-19 Perehdytys vapaaehtoiseen vanhustyöhön, jatkuen ke 7.12. klo 17-19.

Inkerin kirkkoa juhlitaan Tampereella adventtina

INKERIN KANSA ON kokenut 400-vuotisen olemassa olonsa aikana kovia. Kuitenkin inkeriläiset ovat aina nousseet jaloilleen. Juhlavuoden kunniaksi Tampereella halutaan tuoda esille inkeriläisten kohtaloa. Kaksi lähetyjärjestöä eli Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys ja Esikoislestadiolaiset järjestävät Tampereen Luther-talossa Pellavatehtaan kadulla ensimmäi-

senä adventtiviikonvaihteenä 26.–27. marraskuuta juhlan, jossa kerrotaan monipuolista Inkerin kirkon historiasta ja nykytilanteesta. – Inkerin-työtä on tehty ja tuettu voimakkaasti viime vuosikymmenten kuluessa Tampereelta käsin, perustelee pastori Lasse Rätty Sley:sta. Luther-taloon kannattaa lähteä jo luentojen takia. Lauantaina Sley:n Venäjän

aluevastaava Pasi Hujanen puhuu aiheesta Lempaalasta perestroikaan, ja Reijo Arkkilan aiheena on Lempaalasta vainojen vuosiin. Aluejohtaja Markku Niemelä valottaa Petroskoin ja Mordvan aluetta. Inkerin kirkon lähetyk- ja pyhäkoulutyön pappi Arvo Survon puheenvuorot ovat teemoista Puškinista Kupanitsaan ja työ suomalais-ugrialaisten kansojen parissa.

Eero Nieminen ja Ilkka Pasanen kertovat esikoislestadiolaisten työstä Virossa. Lauantaina kello 19 Luther-talolla on Arvo Survon konsertti Kristuksesta saanoin ja sävelin. Messu alkaa sunnuntaina kello 11. Siinä saarnaa Arvo Survo ja esiintyy Luther-talon kuoro johtajanaan Aarre Kujala. Päiväjuhla alkaa kello 13.30.

Lisätietoja: www.sley.fi/tampere

Ilmoittaudu jo Seurakuntalaisten joulujuhlaan!

SEURAKUNTALAISTEN JOULUJUHLA yksinäisille ihmisille sekä vähävaraisille lapsiperheille järjestetään jouluaattona kello 11–13 Seurakuntien talon Näsin salissa, Näsilinnankatu 26. Sitova ilmoittautuminen juhlaan tapahtuu tänä vuonna oman seurakunnan diakoniatyöntekijöiden kautta.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen p. 2190455 tai www.mummonkammari.fi

Tiistaisin
klo 10 Askartelutalkoot ja tumpputiistai

Keskiviikkoisin
30.11. klo 10 Leskien Klubi -kahvila
klo 10 Nettinurkassa ATK-Seniorit Mukanetin opastajat
klo 13 Nyt laulajaiset on, laulattajina
30.11. Jukka Silin ja Lauri Salo
7.12. Anja Kulokorpi ja Hilikka Malm

Torstaisin
klo 10 Sudokun ratkojaiset
1.12. Uskallanko olla itsekäs? Kouluttaja Leila Vuorinen, luentosarja äskettäin eläkkeelle jääneille tai pian eläkkeelle jääville naisille.
24.11. Kyläpaikka suljettu
1.12. Kotialttarin äärellä
klo 12.30 Toivevirsistä, Maija-Stina Uotila
klo 13 Päivähartaus, pastori Timo Uotila

Nyt syttyy valot tuhanet... perinteinen adventin aaton konsertti la 26.11.
klo 16 Tuomiokirkossa
Tomi Markkola, Valon neito Noora Mäcklin, Nuorisokuoro Sympaatti, joht. Pekka Nikula, Matti Hannula, Ilkka Hjerppe. Vapaa pääsy. Konsertin päätyttyä kirkon ovilla kolehti Mummon Kammarin vapaaehtoiselle vanhustyölle.

Syksyn viimeinen perehdytyskurssi vapaaehtoiseen vanhustyöhön: iltakurssi ma 28.11. klo 17–19 (jatkuu ke 7.12.) Tied. ja ilm. p. (03) 219 0455 tai www.mummonkammari.fi

MUSTA LAMMAS

Asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaan k. 17 G, p. 219 0372. Ma-to 7.30–13, pe 7.30–11.30. Vaatepalvelu ma-to 7.30–12, pe 7.30–11. Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla ma-to 10–12 ja pe 9.30–11.

Lauantaiaukiolo klo 10–13, puuroa, leipää ja kahvia.

Pullakirkko klo 10–12. leipää ja kahvia maksutta
27.11. Salme Asunen, Musta Lammasta,
4.12. Kari Kuusisto, Suomen Raamattuopisto

Keskiviikkohartaus klo 9.45–10
30.11. Kari Kuusisto, Suomen Raamattuopisto, **7.12.** Susanna Laitinen, Kalevan srk

Itsenäisyyspäivän juhla 6.12. klo 12–14. Tarjolla juhlaateria.

Keskiviikkoklubi keskiviikkoisin klo 13–14.45 Hengellinen avoin keskusteluryhmä päih-teistä eroon pyrkiville

JOULUMYYJÄISIÄ

Pe 25.11. klo 11–14 Mummon Kammari, Otavalank. 12 A
Pe 2.12. klo 12–16 Nekalan srk-talo Ompelu- ja käsityöpajan joulumyyjäiset, klo 13–15 Veisun pajoilla, Penttilänk. 9. Hartaus Jorma Satama.
La 3.12. klo 10–14 Pelipuiston srk-koti, klo 11–13, Linnainmaan srk-keskus, klo 11–13 Kalevan kirkon ala-aula
Ti 6.12. klo 12.30–15 Lamminpään srk-koti

MYÖTÄTUULI

• **Yht. vammaistyo Aurinkoklubi ti 29.11.** klo 17–19.30 nuorille ja nuorille aikuisille. lidesrannan srk-koti, lidesranta 5. Ota yhteys etukäteen avustajatarpeen vuoksi Mari Tuominen p. 050 535 1139

Sotaveteraanijuhla 2.12. klo 14 Seurakuntien talo, Näsin sali (2 krs), Näsilinnankatu 26

Omaishoitajien kahvila 4.12. klo 10–14 Myötätuulessa, Ilmarinkatu 10

Omaishoitajien itsenäisyyspäiväjuhla 6.12. klo 13–n.15

Seurakuntien talo, Näsin sali (2 krs), Näsilinnankatu 26

• **Kuurojentyö Kuurosokeloiden raamattu- ja keskustelupiirin ehtoollinen ja joulujuhla ma 5.12.** klo 18–20 Kuurosokeloiden toimintakeskus, Insinöörinkatu 10

• **Näkövammaistyo** Myötätuuuli, Ilmarinkatu 10
Miestenpiiri 23.11. klo 13, isäntänä Mikko Voutilainen

Adventin virsiä 24.11. klo 13, kanttori Markku Ylipää

Vertaistukiryhmä pe 25.11. ja 2.12. klo 10–12, keskustelua, sanomalehden lukua, asiointimahd. lähi-alueella, päivähartaus

Jeesuksen silmissä arvokas 1.12. klo 13, laulua Terttu ja Pirkko Välimäki

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

torstaisin klo 9.30–13 Kalevan kirkon srk-salissa
Syyskauden aiheena ”Ihmisen Pojan matkassa”
24.11. Lähetyuskäsky (Mark.16:14–20): Tapio Virtanen; ”Rakkauten laatu”: Seppo Lappalainen.

1.12. Päätösjuhla, ehtoolliskirkko, lounas, yhdessä-oloa. Tied. Kati Eloranta, kati.eloranta@evl.fi, p. 050 431 6627

RETKET/MATKAT

Pyynikin seurakuntamatka Salzburgiin 5.–12.6.2012. Arvioitu hinta 750 €. Ilm. p. (03) 219 0522/Sari Siukola (ark. klo 9–15) Tied. p. 040 083 4812/Marjatta Kulku

RUKOUKSEN TALO

Keskusta, Kyttälänk. 1
Yhteistä rukousta joka arkiamu klo 9–11
Nuorten rukouskoulu Preikkari parittomien viikkojen maanantai klo 18
Nuorten Praisekuoro- ja bändi parillisten viikkojen maanantai klo 18
Nuorten aikuisten Vastaa otto -illat, ti klo 18, **29.11** Rukousta, ylistystä, Raamattua yhteistyössä Uusi Verso/ Rukouksen talo

Hervanta
Hervannan kirkossa, Lindforsink. 7
Aamurukous ti ja to klo 9–10 ja ke klo 8–9. Rukousta, raamatunlukua ja hiljentymistä
Cafe Olohuone, Kauppakeskus Duo
Rukouskävely to klo 14, lähtö Hervannan kirkolta
Aamurukous kirkolla la klo 9–10
Kristus-ilta kirkolla klo 17
26.11. Ylistystä, rukousta ja Jumalan Sanaa

Haukiluoma
Haukiluoman kerhohuone, Tyvik. 11

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET Kurjentaival 22, 33100 Tampere
(Vastapäätä Viinikan kirkkoa)
Seurat Pyhäpäivisin klo 15.00
Kanssapuheet (raamatun tutkiminen)
Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin klo 18.30
Nuortenilta Tiistaisin klo 19.00 Tervetuloa!

EVANKELINEN LÄHETYSYHDISTYS – ELY ELY:n adventtijuha ma 28.11. klo 18 Linnainmaan seurakuntakeskuksessa, Korpikodinkatu 2. Joulupuuroa ja kahvit. Siionin kannel kaikaa. Maria ja Paavo Pitkäranta ohjelmoivat illan.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Siioninvirsiseurat ke 7.12. klo 18.30 Pyynikin pappilan kerhohuoneessa, Kisakentänkatu 18.

KANSAN RAAMATTUSEURA Satakunnankatu 28, p. 223 1771 www.kansanraamattuseura.fi
Seniorifoorum 24.11. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta. ”Vuorilla ja syvänteissä”, Reijo Vähälä. Kahvitarjoilu klo 12 alkaen.
Naistenilta 2.11. klo 18 Puistosali, Hämeenpuisto 14 F. Unelmat ja tosielämä, Maija Nyman.
Opiskelijailat perjantaisin klo 19 Glooria Sali, Kyttälänkatu 1, 2. kerros.

SINKKUILTA

www.tampereensinkut.fi
29.11. klo 18–20 Aleksanterin kirkon alasalissa. Mikä Sinulle on Pyhää? Keskustelua pyhästä ja sen merkityksestä elämässämme. Illoissa käy 30–70-vuotiaita naisia ja miehiä, voit tulla mukaan silloin kun haluat. Mitä sinä toivot sinkkuiloilta? Eh-dota ohjelma-aiheita: sari.peltonen@evl.fi, p. 050 381 7177

TAMPEREEN RAAMATTUKOULU

www.tampereenraamattukoulu.net
Kalevan kirkon srk-salissa maanantaisin klo 18.30
28.11. ”Isä meidän -rukous”, Turkkala Altonen, 5.12. Jeesuksen varhaisvaiheet (Luuk. 2), Daniel Brecher

TUOMASMESSU

27.11. klo 18 Aleksanterin kirkko. ”Tule valoon” Rippiäiti ja -isä ovat tavattavissa jo tuntia ennen messua. Lastenhoito ja pyhäkoulu kirkon alasalissa. Teejatkat heti messun päätyttyä kirkon alasalissa

SLEY
Luther-talo Pellavatehtaan k. 19
Messu su klo 11.
Päiväpiiri ke klo 13.
Inkerin kirkko 400-v 26.–27.11. Arvo Survo, Isto Pihkala, Reijo Arkkila ym. Tervetuloa! www.sley.fi/tampere

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS
Nekalankulma 1
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16, sekä keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19.
La 26.11. klo 17 joulumyyjäiset.
Ti 6.12. klo 15 itsenäisyyspäiväjuhla. Kaikki ovat tervetulleita!

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

55. vuosikerta

♦ **Kustantaja:**

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

♦ **Päätoimittaja:** Marja Rautanen, marja.rautanen@evl.fi

♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, kirsi.airikka@evl.fi ja Asta Kettunen, asta.kettunen@evl.fi

♦ **Toimitus:** Tampereen ev. lut. seurakuntien viestintä, tampereenkirkkosanommat@evl.fi, puh. 219 0324 ja 219 0275
Jakelu: fax: 219 0388. Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Marita Lyyra, p. 014-641 481, gsm 040 729 2119, fax: 014-616 035, marita.lyyra@kotimaa.fi.

♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi. Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat

♦ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, puh. 020 754 2333, fax: 020 754 2342.
♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
♦ **Painopaikka:** Sanomapaino Oy, Hämeen Paino Oy, Forssa
♦ **ISSN:** 1237-9603, **äänite:** 1237-959X
♦ **Seuraavat lehdet ilmestyvät:** 7.12. aineisto 23.11. mennessä, 18.1.2012., aineisto 4.1.2012. mennessä

JOULUSIIVOUSTA
Kotisiivoukset, ikkunan pesut, kangasverhoiltujen huonekalujen pesut, porrassiivoukset ja lattianvahaukset.
Yli 10 vuoden kokemus!
Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.
Uusi Era Palvelut Oy / puh. 045-126 6938
uusierasiivous@kolumbus.fi
www.uusierapalvelut.fi

Kotihoitoa ikäihmisille

Lähimmäispirtti ry
Kotihoitoa ja Toivonpirtin virketoimintaryhmiä

Puh. 03 253 5310

Tarvitsetko apua liikkumisessa, asioiden toimittamisessa tai kodin joulusiivouksissa?

Autamme Sinua lämmöllä ja ammattitaidolla Pirkanmaan alueella kaikenlaisissa kodin askareissa sekä myös asioidessasi kodin ulkopuolella.
- kodin siivoamiset, kuljetukset esim. omaisten haudoille, ostoksille, tervehdyskäynneille...

Loppuvuoden ajan hinta 28,55 €/henkilö/h
Muista kotitalousvähennys!

www.hakkisensairaanhoidopalvelut.com puh. 0400 889 078

Kun olet päättänyt myydä asuntosi, kutsu meidät paikalle.

Annamme suullisen hinta-arvion asunnostasi. Arviointi on maksuton, eikä edellytä sopimuksen tekoa.

Timo Jokinen
050 552 0408

Ota yhteyttä! Puh. 03-255 3111
www.asuntopari.net
asuntopari oy lkv
Kalevanpuistotie 15, 33500 Tampere

Juhlatarjoilut

Kodissa, seurakuntasalissa tai Linkosuo juhlasaleissa. Tuomme juhlat ja tuotteet myös luoksesi. Tilaa ja nouda laajasta valikoimastamme.

LINKOSUON JUHLAPALVELU
Buffet & Café Linkosuo Näsilinnankatu 26
p. 020 770 2483
www.linkosuo.fi
www.facebook.com/linkosuojuhlapalvelut

Sotilain lauluja

SEPPÖ HOVI
Taina Piira, Raimo Laukka, Jarno Kuusisto ja Hannu Rantanen.

Tampereen yliopisto **La 3.12., klo 16**
Liput 30 €

montteeri oy
www.montteeri.fi

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

* Suositeltua, arvostettua englantia, ruotsia, suomi, norja kurssitusta
* Ammattikielitaitoa
* Käytännön kielitaitoa
* Immigrants instruction
* Yo, amk, lukio, peruskoulu
* Käännöspalvelua

Tied ja ilmoitt. 03-4518 6255

NELKO
KEITTIÖREMONTTI

Kerralla kuntoon. Ilmainen suunnittelu.
Soitto riittää!
Matti Saari 0400 631 128
Jarmo Lahti 0400 867 855
puh. 010 321 2400
www.nelko.fi

Yksilöllistä hoitoa rek. **HIEROJA Päivi Lappalainen**

- Hieronta
- Osteopatia
- Kajuaterapia

Tesomalla ja Nekalassa
puh. **0400 473 961** tai **paivi.8ihme@gmail.com**
www.8ihme.com

Kuunteleva puhelin
Aamukorva
03/213 3533
joka aamu klo 5-9.

Kun olet yksinäinen tai kaipaat luotettavaa keskustelukumppania, Aamukorva on kuulolla vuoden jokaisena päivänä.

TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY
Paikallispuhelin hinnalla.

Energiaa ytimeistä

RIKKONAISEN YÖN JÄLKEEN kahvinkeitin ääressä mietin, minne kaksi kolmesta tutusta on taas kadonnut, ja missä välissä jaksaisin lähteä kauppaan. Mieleen tunkee jokin kuva aamuoisesta unesta. Yritän saada siitä kiinni. Pimeä tulee pian uudestaan, mutta nukkua ei saa vielä moneen tuntiin. Muis-tan sukulaistytön, joka sanoi mummulle: "Jos sillon huumorintajua, käytä sitä nyt!"

Kahvilan seinällä hokuttelee "Rakkaus ja tietoisuus"-konferenssin mainos. Voikohan siellä löytää yhteyden elämän voimavirtoihin? Vai pitäisikö matkustaa halaamaan äiti-Ammaa? Kiminkinen kuulemma puhuu ihmisen elämästä, vaikkakin erikoisella tyyllillä: Hän sanoo asiat niin kuin ne ovat.

Jokaisessa meissä asuu pieni kiminkinen, joka puhuu suoraan. Oman itsensä kuuntelemiseen saa antaa aikaa. Ne tunteet, joita ihminen ei huomaa tuntevansa, eikä siis ole niistä tietoinen, voivat vaikuttaa tuhoisasti omaan terveyteen ja ihmisuhteisiin. Yhteys tiedostamattomaan taas antaa ihmiselle energiaa. Tiedostamaton ilmentää itseään koko ajan mielikuvina, ruumiin tuntemuksina, unina ja myös tekoina.

Oman sisäisen maailman kohtaamista tulee välteltä kuin hammaslääkäriin menoa. Itsensä voi unohtaa joka ilta television ääressä, katsella toisten elämää ja illuusioita mieluummin kuin oman elämänsä kuvia. Useimmiten ihminen löytää voimanylhteille vasta äärimmäisen kivun kautta. Filosofi ja psykoanalytikko **Martti Siirala** on havainnut, että on aivan kuin jokaisella olisi oma sisäinen puolustaja, joka auttaa ihmistä löytämään oman tiensä. Hän on myös ihmetellyt, mikä tai kuka se mahtaa olla. Vastaisin sen olevan Jumalan Henki, hänen joka meidät on luonut, ja josta elämä ja kaikki luovuus ovat lähtöisin.

Yltäkylläistä elämää ei voi ostaa rahalla. Monet elämää rikastuttavat asiat ovat ilmaisia, mutta eivät automaattisia. Johtolankoja ja värikarttoja voi löytää taiteesta tai omista unista. Uniaan muistelemalla voi saada yhteyden omiin tunteisiinsa ja nähdä kirkkaasti ne yksinkertaiset totuudet, jotka valveilla ollessaan on sivuuttanut. "Nykyihminen toteuttaa itseään kokonaisena vain unissaan", väitetään surrealismien manifestissa, joka on julkaistu Ranskassa jo vuonna 1925.

Psykohistorioitsija Juha Siltala on todennut, että elämme turbokapitalistisessa yhteiskunnassa, joka kieltää heikkouden ja tarvitsevuuden. Voimme siis palvella toisiamme parhaiten nöyrytyksellä, niin että paljastamme olevamme tarvitsevia ihmisiä, kertomalla elämän kurjuudesta ja riemusta ja myös siitä pahasta, mitä jokaisen sisällä on. Olen huomannut, että ihmisten yksityisimmät kokemukset ovat kaikille yhteisiä, ja niiden jakamisen kautta syntyy yhteys ihmisten välille.

Jos kukaan ei anna lupaa olla ihminen, Jumalakin käy tarpeettomaksi. Vain ihminen voi tarvita ja kaivata Jumalaa. Vaikka haluaa tuntea itsensä paremmin, ei tarvitse olla oman onnensa seppä. Silloin tällöin laitan CD-soittimeen *Suomen lasten Raamatun*, vaikka aamupalan ajaksi. Tuntuu hyvältä kuunnella Jeesuksen puhetta, sillä hän tuntee ihmisessä vaikuttavat voimat ja näkee sydämeen. Hänen puheensa on rehellistä ja ravitsevaa, ja lapsetkin tykkäävät.

Laura Tuhkanen-Jukkola

Kirjoittaja on Pirkkalassa asuva pappi ja tällä hetkellä päätoiminen kotiäiti. Kolumneja voi kommentoida osoitteessa **www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi**

Hannu Jukola

• markkinoiden laajin raamattuvalikoima • Suomen Dpiaseura • **www.piiiaikauppa.fi**

Piiialahjat

RAAMATTU RISTIIN RASTIIN
Innostava luku- ja hakuteos Raamatun opeista. 365 tekstikokonaisuutta vuoden jokaiselle päivälle.

PIPLIA LAPSILLE
Koko perheen klassikko-raamattu. Myös äänikirjana.

NAHKAKANTINEN RAAMATTU JA VIRSIKIRJA
Tilaa lahjansaajan kultainen nimipainatus kanteen. Useita eri värejä.

uutuus RAAMATTU RISTIIN RASTIIN

RAAMATTU

PIPLIA LAPSILLE

CD1

RAAMATTU

Suomen Dpiaseura | PL 54 | 00241 HELSINKI | puh 010 838 6520 | myynti@bible.fi

FYSIOAKUSTINEN HOITO

mm. aivohalvauskuntoutus,
lihasjännitykset, unihäiriöt,
rentoutus, kiputilat.
Tutustumishoito 5 €
(norm. 20 €)
Meiltä myös lahjakortit.

Musiikkiterapia Sävelavain
Takojaankatu 2 A 4, Tre.
Puh. 040 591 6000
www.savelavain.fi

LAKITOIMISTO RAJAMÄKI

Kaikki lakiasianne

Maksuton puhelin- ja

sähköpostineuvonta

Itsenäisyydenk. 2, 33100 Tre

010 666 4433

vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

Välitämme.

Ilmoitusmarkkinointi

Marita Lyyra

(014) 641 481,

040 729 2119

marita.lyyra@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

SILMÄLÄÄKÄREIDEN YHTEIS- VASTAANOTTO

Tampere ajanvaraus
puh. 03-214 9006

Helena Bragge
Hermann Kramer
Tarja Maaranen
Heidi Murtomäki
Minna Parkkari

Tampereen
NÄKÖKESKUS

Rautatienkatu 27, asema-aukio

PERUNKIRJAT

Kauppakirjat. Testamentit ym.

ASIOINTIPALVELU

PEKKA VALTONEN

P. 375 3218, 0400 335 443

Joustavasti asiakkaan luona.
Myös iltaisin ja viikonloppuisin
Ilmainen puhelinneuvonta

Kodinavux Oy on Suomen suurin kodinhoito-
palveluja tarjoava yritys. Pidämme siistinä jo
yli 2000 asiakkaamme kodit Tampereella ja
pääkaupunkiseudulla.

Haluatko apua kodinhoitoon?

Luotettavat ja osaavat kodinhoita-
jamme tekevät siivouksen ja muut
kodinaskareet puolestasi.
Sinulle jää enemmän aikaa perheelle
ja harrastuksille. Tämä mukavuus
on edullista, sillä voit tehdä 60 %
verovähennyksen palvelujemme
hinnasta.

Tilaa maksuton kodinhoitosuunnitelma
puh. 020 768 9761 tai internetistä

www.kodinavux.fi

Hämeenkatu 5 A,
33100 Tampere
tampere@kodinavux.fi

KODINAVUX
Koti ja työ tasapainoon

Joulun Sana 2011

Joulun Sana 2011 on Kansan Raamattuseuran ja Karas-Sanan
perinteinen joululehti, joka virittää sydämet joulun odotukseen.
Jouluna on aikaa lukea, lahjoita Joulun Sana viemään sanomaa
eteenpäin. Mainio lahjaidea ystäville, sukulaisille, naapureille ja
liikekumppaneille!

TÄSSÄ JOULULEHDESSÄ MM:

- Sukupolvien pituinen joulu - tai ainakin
ikuinen Marketta Vaismaa
- Joulu piirittää Mauri Kunnasta
Kalle Vaismaa
- Perinteet kantavat Markus Partanen
- Martta Mariannen rento joulu
Janne Villa
- Pyhä Perhe Egyptissä Päivi Arvonen
- Antamisen ja saamisen juhlaa
Hannu Nyman
- 24 luukua Torsti Lehtisen jouluun
Marketta Vaismaa
- Hyvyys, armahtaminen ja läsnäolo ovat
kauneutta – myös jouluna Maija Nyman

Hinta 5 e, CD 7 e

Kristilliset kirjakaupat tai puh. 0207 681 615
tai tuotemyynti@sana.fi tai www.kirjasana.fi

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta
kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

*Tammerkosken
Kukka- ja
Hautauspalvelu*

Rongankatu 2
33100 Tampere

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyynä
Puh. (03) 211 0331

MediSet mukavuutta virtsankarkailuun

- Varmuusalusasuk
- Vuode- ja irtosuojat
- Uimahousut

Kestävät yli 200 pesukertaa,
huomaamattomat.
Ylivoimainen käyttömukavuus!

Tilaa ilmainen esite
0400 223 446

Paikallinen jälleenmyynti: PIATEEKKI, Näsilinnankatu 27
puh. 03-212 1711 www.divisa.fi

! OLEMME MUUTTANEET!

03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

• kellot • tilaustyöt

• kihlat • jalokivet

• korut • lahjaesineet

UUSI OSOITE

HÄMEENKATU 27, 33200 TAMPERE

Abilar® PIHKASALVA 10% Haavan hoitoon!

Hoitaa haavat
ja palovammat
painehaavasta
nirhaamaan!

Tuotteet
eivät sovellu
hartsyliherkille.

Abicin® PIHKALAKKA 30 % Tehokas kynsisieneen ja jalkasilsaan!

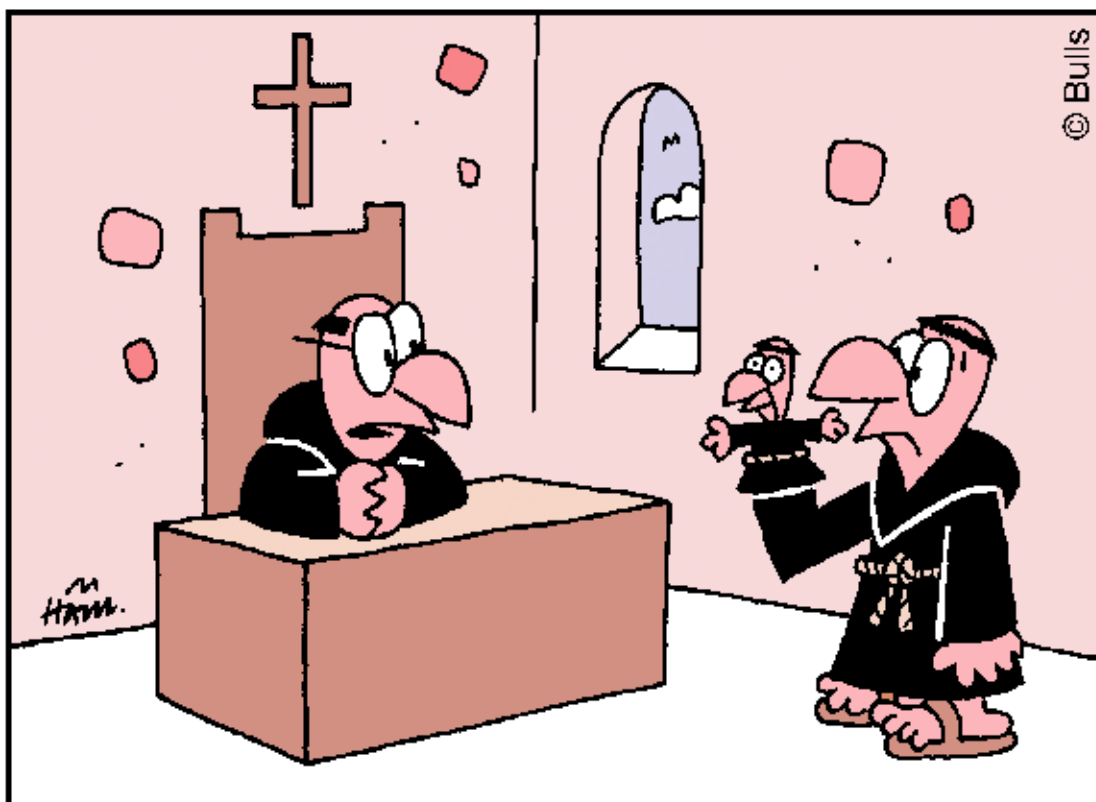

Tieteellisesti tutkittu teho
sieni-infektioiden
aiheuttajaa vastaan.

Nyt kätevässä
sivellinpullossa!

Apteekista.
Kotimaiset Lääkelaitoksen rekisteröimät tuotteet.

www.repolar.com
REPOLAR

**-Veli Paulus, vaiteliaisuuslupauksesi
koskee myös veli Kasperia.**

Raha-asianeuvojat

valavat uskoa asioiden selviämiseen

– Neuvonnan tavoitteena on antaa ihmiselle keskusteluapua ja ohjeita, miten hän voisi itse ryhtyä hoitamaan asioitaan kuntoon, kertoo Hannu Routamaa, yksi Tampereen seurakuntien vapaaehtoisista raha-asianeuvojista.

Hannu Routamaa

Hyvät neuvot ovat tarpeen, kun elämässä tapahtuvat yllättävät käännteet ja vastoin-käymiset vievät ihmisen talouden pahaan solmuun. Tampereen seurakuntien Suurella sydämellä -vapaaehtoistoiminta tarjoaa ilmaista raha-asianeuvontaa apua tarvitseville ihmisille.

Raha-asioissa ja taloudenpidossa voi joskus tulla ongelmia kenelle tahansa, aina ei tarvitse olla edes vähävarainen. Neuvonnan tavoitteena on antaa ihmiselle keskusteluapua ja ohjeita, miten hän voisi itse ryhtyä hoitamaan asioitaan kuntoon, kertoo **Hannu Routamaa**, yksi vapaaehtoisista raha-asianeuvojista.

Raha-asianeuvonta syntyi Hannu Routamaan omasta ideasta.

– Jäin muutama viikko sitten eläkkeelle toimittuani runsaat 40 vuotta pankkialalla. Uran loppupuolella aloin miettiä, miten voisin vapaaehtoistyössä hyödyntää pitkää työkokemustani.

Vapaaehtoistyö on Routamaalle ennestään tuttua. Hän oli muutama vuosi sitten mukana Tampereen seurakuntien Martinus-säätiön hankkeessa, jossa rakennettiin katulapsille koti Pietariin vapaaehtoisvoimin.

– Auttamistyö on aina kiinnostanut minua. Seurakuntien vapaaehtoistyö tuntuu luontevalta, koska olen aina kuulunut kirkkoon, pohtii Routamaa.

Nousut ja laskut tulleet tutuiksi

Vapaaehtoistyöstä ja raha-asianeuvonnasta innostui myös Hannu Routamaan puoliso **Riitta Routamaa**, joka hänkin on juuri jäänyt eläkkeelle pankkialalta 40 työvuoden jälkeen.

Kumpikaan ei halua tehdä numeroa neuvontatyöstä ja omasta osaamisestaan. He suostuivat haastatteluun siksi, että ihmiset – sekä neuvottavat että vapaaehtoiset neuvontatyöhön pystyvät – saivat asiasta tietoa ja tulisivat mukaan toimintaan.

Routamaiden pitkä kokemus antaa hyvän pohjan neuvontaan. Kummankin työ on ollut jatkuvaa keskustelua raha-asioista ihmisten kanssa. Ihmisten arki ja elämässä tapahtuvat muutokset ovat tulleet tutuiksi molemmille.

– Kaikki talouden nousut ja laskut on kyllä nähty pankkityössä,

vakuuttaa Hannu Routamaa.

Seurakuntien raha-asianeuvonnassa on muutamia peruseriä.

– Neuvojat eivät ole viranomaisia. He eivät ratkaise ihmisten keskinäisiä riitatilanteita eivätkä myönnä avustuksia. Tehtävänä on keskustella ja ohjata ihmisiä eteenpäin selvittämään asioitaan, korostavat Routamaat.

– Toivomme, että kokemuksestamme olisi jotakin hyötyä ihmisille. Luomme ihmisille ennen kaikkea uskoa ja toivoa asioiden selviämiseen, miettii Hannu Routamaa.

Riitta Routamaa on huomannut, että neuvonnassa monien olo helpottuu jo siitä, että joku ihminen jaksaa kuunnella heidän huoliaan.

– Neuvojan kannattaa toisinaan olla myös topakka. Monet ryhdyttyvät ja saavat uutta puhtia hoitaa asioitaan.

Pikavipit ja kortit monien riesana

Keskustelut käydään täysin luottamuksellisesti, sillä neuvojilla on täydellinen vaitiolovelvollisuus. Siksi Routamaatkin voivat puhua suomalaisten talousongelmista vain yleisellä tasolla.

– Nykyaajan viheliäisiä ilmiöitä ovat esimerkiksi pikavipit ja korttikierre. Monet ihmiset ovat sotkeneet raha-asiansa ja menettäneet luottotietonsa niiden takia, pohtii Riitta Routamaa, jonka mukaan varsinkin nuorille pitäisi antaa neuvontaa raha-asioiden hoitamisessa sekä kotona että koulussa.

Hannu Routamaan mukaan suurin osa vähävaraisista ihmisistä elää tarkasti eikä ylitä varojaan. Yhteiskunnassa on kuitenkin aina ollut köyhyyttä, jota ei pystytty ratkaisemaan.

– Eriarvoisuuteen ja ihmisten syrjäytymiseen on puututtava. Seurakunnalla on myös siinä työssä tärkeä rooli.

Kirsi Airikka

Neuvonta antoi tsemppiä

Neuvonta oli minulle voimaannuttava kokemus ja se tuli tosi tarpeeseen. Sain siitä uutta tsemppiä ryhtyä hoitamaan asioitani, kertoo työikäinen **Katja**, joka hakeutui raha-asianeuvontaan luetuaan asiasta Tampereen Kirkkosanomista.

Katjalle sattui vuosia sitten työtapaturma, jonka takia hän joutui vaihtamaan ammattia.

– Terveysteni reistaa kuitenkin edelleen ja olen tällä hetkellä osatyökyvyttömyyseläkkeellä. Olen viimeksi ollut työelämässä viisi vuotta sitten. Osa-aikainen eläke on niin pieni, etten pärjää sillä. Laskuja menee koko ajan perintään.

Terveysongelmat, rahahuolet ja pallottelu luukulta toiselle saivat Katjan välillä jo uupumaan.

– Avaamattomien laskujen pino vain kasvoi kasvamistaan. Asioi-

den hoitamista on myös vaikeuttanut muutto Tampereelle puolisen vuotta sitten. Vieraassa kaupungissa kaikki on outoa, enkä ole osannut hakea apua.

Katja on tyytyväinen, että sai voimia hakea apua raha-asianeuvonnasta.

– Siitä oli valtavasti hyötyä. Avasimme laskuja yhdessä neuvonnan kanssa. Sain opastusta, miten hakea tukea kaupungilta ja Kelalta. Hän antoi myös hyviä vinkkejä menojen, esimerkiksi puhelinkulujen pienentämiseen, iloitsee Katja.

Katja sai neuvonnasta henkistä tukea ja voimia alkaa selvittää asioita. Hän on jo varannut ajan kaupungin sosiaalitoimen vastaanotolle.

– Todennäköisesti menen vielä seurakuntien neuvontaan uudelleen jonkin ajan kuluttua. Toivon tietysti pääseväni samalle neuvonjalle, koska hän tuntee jo tilanteeni. Voin kyllä lämpimästi suositella neuvontaa kaikille, joilla on ongelmia raha-asioissa.

Haastateltavan nimi on muutettu.

Tarvitsetko raha-asianeuvontaa tai voisitko itse neuvoa?

Tampereen seurakuntien Suurella sydämellä -vapaaehtoisverkosto aloitti raha-asianeuvonnan talousvaikeuksiin ajautuneille ihmisille lokakuussa.

Tapaamiset järjestetään tiistaisin kello 10 Dia-koniakeskuksessa Seurakuntien talon 4. kerroksessa, osoitteessa Näsiliinankatu 26.

Neuvontaan voi hakeutua Pyydä Apua! -palvelussa. Sähköisessä lomakkeessa kannattaa kuvata ongelman luonnetta. Siten palaveriin jää enemmän aikaa ratkaisujen pohtimiseen. Palaveriin on hyvä ottaa mukaan selvityksiä omista tuloistaan ja menoistaan.

Yhteydenotot: www.suurellasydamella.fi tai p. 03 219 0283.

Myös oman seurakunnan diakoniatyöntekijät voivat auttaa ilmoittautumisessa.

Neuvontaringissä on viisi vapaaehtoista, joista osa on rahoitus- ja liike-elämän ammattilaisia. Raha-asianeuvontaan etsitään parhaillaan lisää vapaaehtoisia neuvojia. Jos neuvontatyö kiinnostaa, ilmoittaudu verkossa Suurella sydämellä -sivuston työpaikkatorilla.

Lisätietoja: tampere@suurellasydamella.fi tai iikka.kalmanlehto@evl.fi